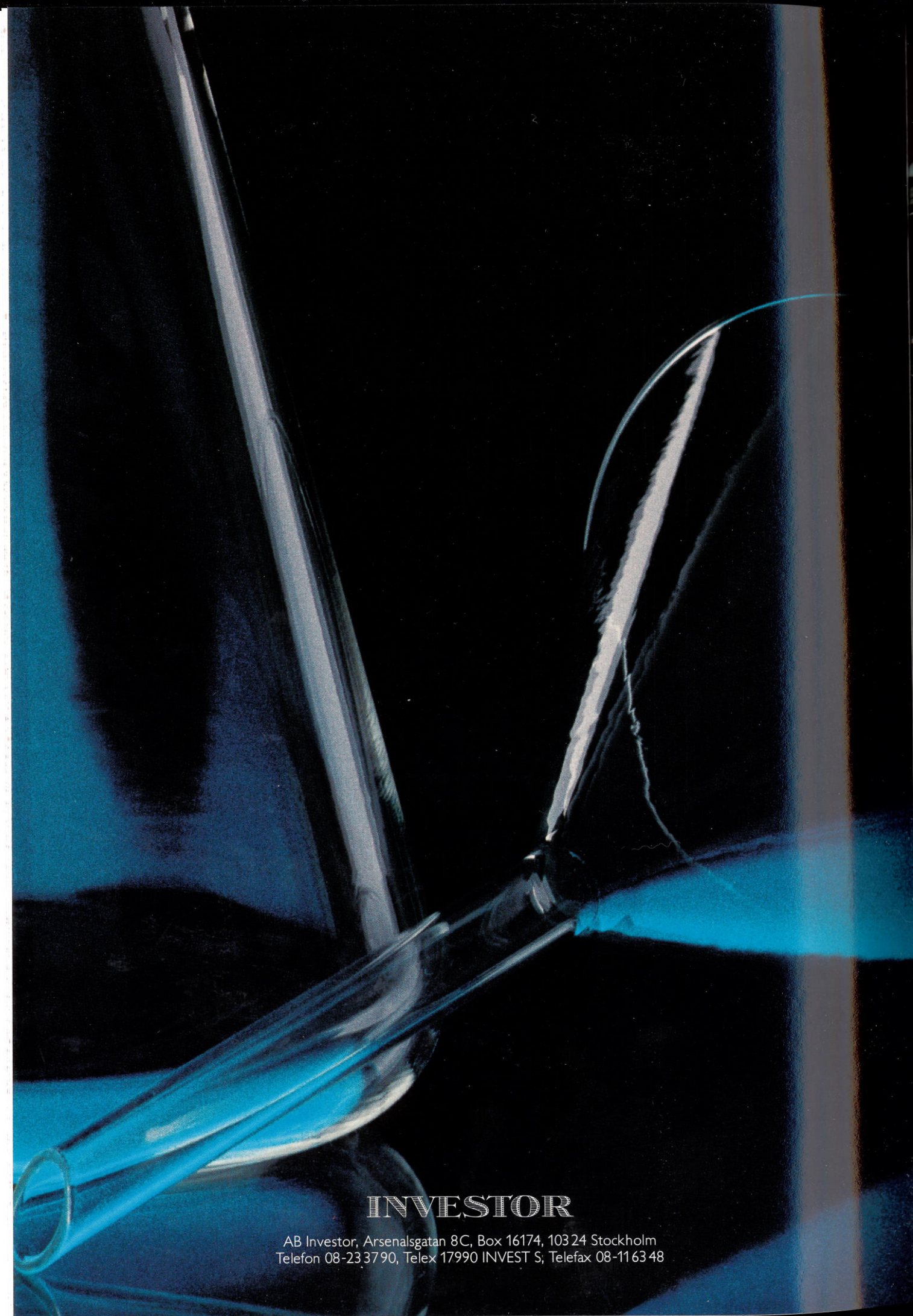
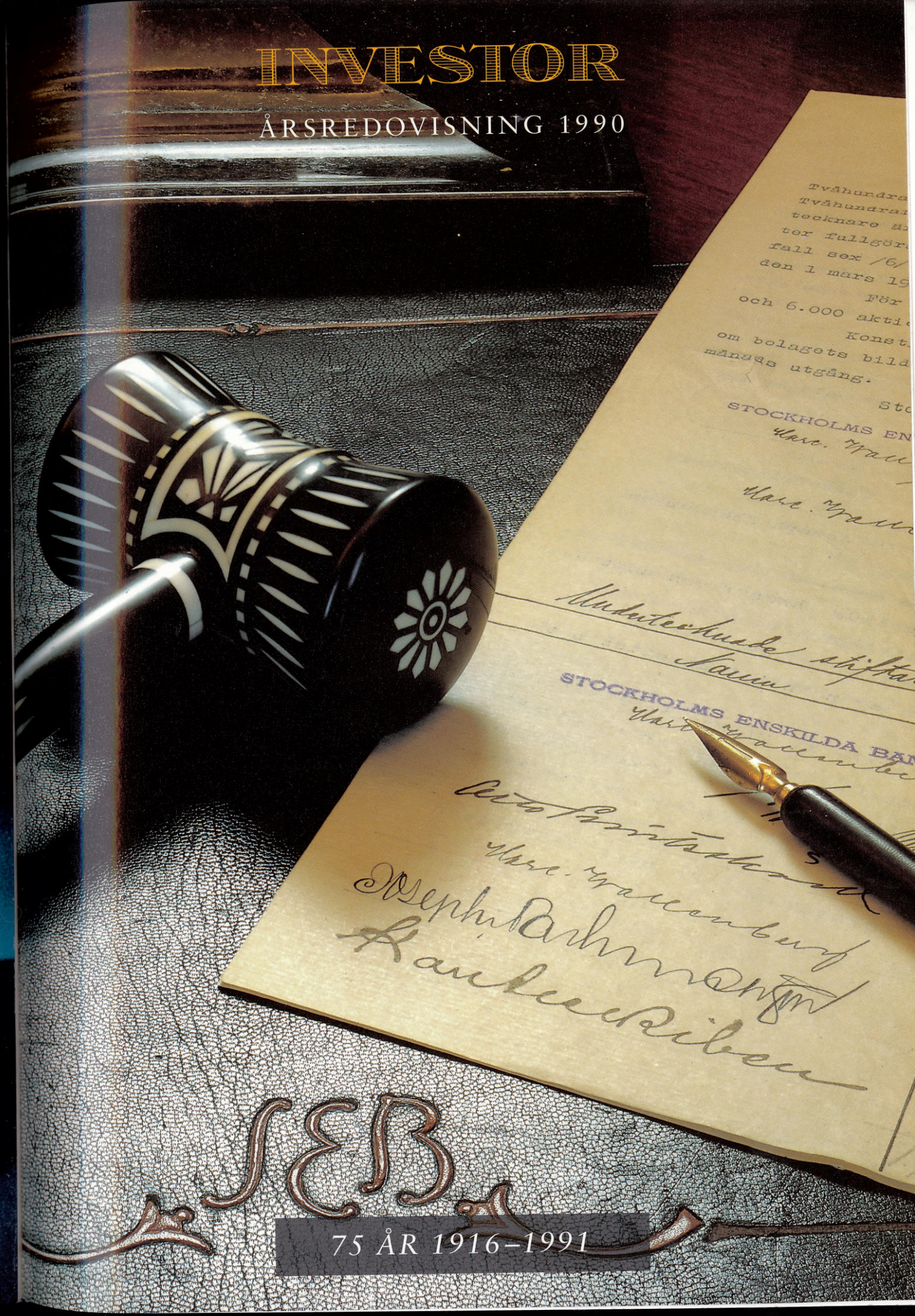

INVESTOR

AB Investor, Arsenalsgatan 8C, Box 16174, 103 24 Stockholm
Telefon 08-23 37 90, Telex 17990 INVEST S, Telefax 08-11 63 48

INVESTOR

ÅRSREDOVISNING 1990

75 ÅR 1916–1991

Innehåll

INVESTOR

1990 i korthet ____ 1
VD-intervju ____ 2
Budet på Saab-Scania ____ 4
Konjunktur- och börsöversikt ____ 8
Verksamhetsöversikt ____ 11
Investors struktur ____ 14
Substansvärde ____ 15
Moderbolaget – aktieportföljen ____ 16
Investoraktien ____ 18
Nyckeltal ____ 21
Tio år i sammandrag ____ 22

INVESTOR PROVIDENTIA GRUPPEN

Investor Providentia Gruppens struktur ____ 24
Marknadsvärderade balansräkningar ____ 25
Patricia ____ 26
Patricia, resultat- och balansräkningar ____ 28
Närstående bolag ____ 29

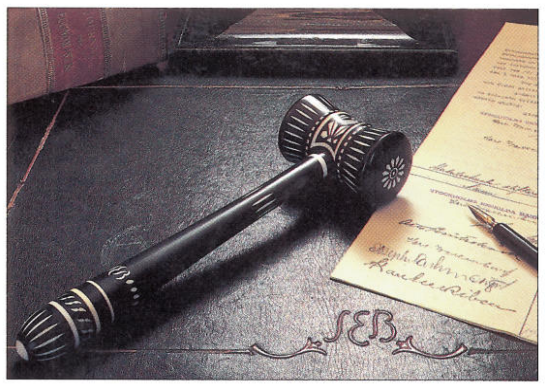
WALLENBERGSFÄREN

Tradition i förnyelse ____ 32
Wallenbergsfärens struktur ____ 33
De största aktieinnehaven ____ 34

ÅRSREDOVISNING 1990

Förvaltningsberättelse ____ 40
Moderbolagets resultaträkning ____ 42
Moderbolagets balansräkning ____ 43
Aktieinnehav ____ 44
Koncernens resultaträkning ____ 46
Koncernens balansräkning ____ 47
Finansieringsanalyser ____ 48
Bokslutskommentarer ____ 49
Revisionsberättelse ____ 51

STYRELSE OCH REVISORER ____ 52

Omslagsbilden visar Investors stiftelseurkund. Konstituerande bolagsstämma hölls den 16 oktober 1916. Foto från Stockholms Enskilda Banks styrelserum (nuvarande S-E-Banken).
Foto: Hans Hammarskiöld

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålls måndagen den 22 april 1991 kl 15.00 på Grand Hôtel Royal, Vinterträdgården, Stallgatan 4, Stockholm.

För att få deltaga i förhandlingarna på stämman skall aktieägare dels vara införd i aktieboken som förs av Värdepapperscentralen VPC AB senast fredagen den 12 april 1991, dels anmäla sig senast onsdagen den 17 april kl 13.00 till styrelsen under adress: AB Investor, Box 16174, 103 24 Stockholm eller per telefon 08-614 20 00.

Aktieägare, som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn för att kunna utöva rösträtt på bolagsstämman. Sådan inregistrering skall vara verkställd senast fredagen den 12 april 1991.

Utdelning

Som avstämningsdag föreslås måndagen den 29 april 1991. Om bolagsstämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen sändas ut genom VPCs försorg tisdagen den 7 maj 1991.

Informationstillfällen

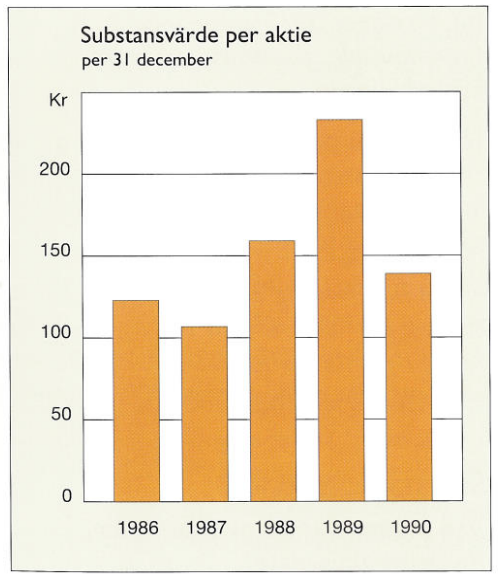
AB Investor lämnar 1991 följande ekonomisk information:

Bokslutskommuniké – 14 februari
Årsredovisning – första hälften av april
Bolagsstämmokommuniké – 22 april
Delårsrapport första tertialet – senare hälften av maj
Delårsrapport andra tertialet – oktober

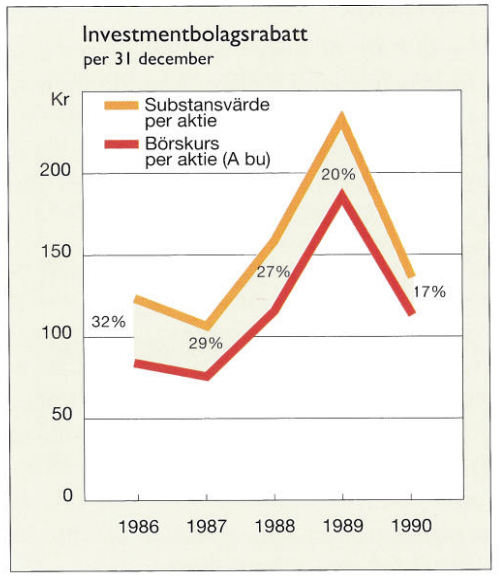
Miljövänligt papper från Stora Papyrus
Omslaget: 250 g MultiCover Silk
Inlagan: 150 g MultiArt Silk
Produktion: KREAB, Kreativ Information AB
Foto: Stig-Göran Nilsson, Körner s.35, m fl
Landströms Trycksaker, Lidköping 1991

1990 i korthet

- Investoraktiens substansvärde uppgick vid årets slut till 139 kr per aktie eller totalt 11.280 Mkr, en minskning med 40%.
- Aktier nettoköptes under året för 3.363 Mkr. De största köpen gjordes i Skandia, Saab-Scania och Astra. Aktier i Incentive byttes mot B fria aktier i ASEA.
- En köpoption utfärdades till S-E-Banken att förvärva Investors samtliga aktier i Skandia Group. Om S-E-Banken inte utnyttjar sin köpoption har Investor rätt att till banken eller den banken anvisar sälja hela sitt innehav.
- Värdet av moderbolagets svenska börsportfölj, justerat för nettoförändringar, minskade med 25% till 15.900 Mkr. Affärsvärldens generalindex minskade med 31%.
- Moderbolagets resultat efter realisationsvinster på sålda värdepapper uppgick till 443 Mkr. Ett aktieägartillskott om 1.430 Mkr till AB Patricia gjordes för att möjliggöra erforderlig nedskrivning av Patricias Saab-Scania-innehav. Investors redovisade resultat uppgick därefter till –1.012 Mkr.
- Utdelningsintäkterna ökade med 28% till 439 Mkr.
- Utdelningen föreslås bli 4:30 kr per aktie.
- Efter årsskiftet såldes innehaven i Alfa-Laval och Korsnäs. Den 25 februari 1991 lade Investor och Providentia ett gemensamt bud på Saab-Scania.

Substansvärdet, som är skillnaden mellan Investors tillgångar och skulder, ökade från 1986 till 1989 med 89% för att under 1990 minska med 40%.

Investmentbolagsrabatten, som är skillnaden mellan Investoraktiens substansvärde och börskurs, har sedan 1986 minskat från 32% till 17%.

”Att vara långsiktig innebär inte att vara konservativ”

Den 16 oktober i år fyller Investor 75 år.
Jubileumsåret har börjat intensivt. På några få månader har Investor, Providentia och Patricia sålt aktier för ca 8 miljarder kronor – främst i Skandia, Alfa-Laval, Korsnäs och Åkermans.

Samtidigt har Investor tillsammans med Providentia lagt ett bud på hela Saab-Scania – en affär på totalt drygt 21 miljarder kronor.

Claes Dahlbäck, i Investors förra årsredovisning sa Du att ”många svenska storföretag har en mycket god cash flow. De är mogna företag med hög självfinansieringsgrad och behöver inte längre börsen som riskkapitalkälla.” Var det Saab-Scania Du avsåg?

– Saab-Scania var ett exempel på ett sådant företag.

När Du gjorde detta uttalande, hade ni redan då bestämt er för att så småningom köpa hela Saab-Scania?

– Nej, det beslutet mognade fram långt senare.

Överdriven kritik

Strax efter det att ni köpte Saab-Scania-posten rasade världens börser och köpet kom under lång tid att framstå som en dålig affär för Investor. Ni fick hård kritik i många media som menade att ni skuldsatte er alldeles för mycket och hade en alltför ansträngd likviditet. Kommentar?

– Vi arbetade på i motvinden och visste nog att vi skulle hitta en lösning som var bra. Mycket av det som skrevs var ju starkt överdrivet, för att inte säga oseriöst. Allra värst var det när vi på börsskärmarna kunde se påståendet att våra pengar skulle ta slut inom tre veckor. Detta kablades ut samtidigt som vi satt med fem miljarder kronor i kassan, vårt certifikatprogram hade fått högsta tänkbara rating och vi senare kunde ta upp ett osäkrat lån på 1,1 miljarder dollar!

Varför köpa hela Saab-Scania?

När bestämde ni er för att lägga ett bud på hela Saab-Scania? Och varför?

Planerna tog fart vid årsskiftet 1990/91. Huvudskälen var två: För det första har vi en stark tro på Saab-Scanias långsiktiga utvecklingsmöjligheter och menar att det är en bra affär. För det andra var vi angelägna att komplettera de renodlade investmentbolagen Investor och Providentia med rörelsedrivande verksamhet. Vi får ju tillgång till Saab-Scanias cash flow.

Tillgång till Saab-Scanias cash flow – betyder det risk för att Saab-Scania som bolag kommer att utarmas på ekonomiska resurser?

– Nej, definitivt inte. Som någon sa, vi vore ju dumma om vi inte rätt vårdar ”den höna som värper guldägg”. Saab-Scania kommer att utgöra mer än hälften av Investors och Providentias samlade tillgångar. Den industriella verksamheten kommer även i framtiden att ha de ekonomiska resurser som behövs för att kunna investera och hävda sig i konkurrensen.

Genom den här affären stärker ni kapitalet i Investor och Providentia. Varför har ni inte gjort en nyemission av konvertibler förut?

– Förutsättningen för en lyckad nyemission i ett investmentbolag är ju att det nya kapitalet inte nedvärderas av marknaden. I det här fallet kommer emissionsbeloppet i sin helhet att användas till förvärvet av Saab-Scania, som på sikt, förhoppningsvis, kommer att värderas högre än köpeskillingen.

Hur ser Du på Saab-Scania i dag – personbilsrörelsen är långt ifrån lönsam, JAS-planets framtid är minst sagt oviss och lastbilsdivisionen känner av konjunktursvackan?

– Din beskrivning av bolaget är överdrivet negativ. Jag tror inte alls att det är så stor osäkerhet kring flygdelen och Scania kommer säkert fortsätta att vara ett av Sveriges lönsammaste företag.

Största emissionen

Vad kommer köpet av Saab-Scania att betyda för Investors aktieägare?

– Investor ändrar karaktär från att vara ett rent investmentbolag till att bli ett blandat investmentbolag. Det kommer rimligen att resultera i en högre värdering på marknaden. Samtidigt kan det ge oss möjlighet att skaffa nytt riskvilligt kapital genom emissioner, något som hittills varit omöjligt.

– För att finansiera Saab-Scania-köpet gör vi ju nu tillsammans med Providentia en konvertibelemission på ca 6 miljarder kronor, den största emission som någonsin gjorts i Sverige. Det om något visar vilka radikalt nya möjligheter affären ger.

Rätt struktur?

Den nya Investor Providentia Gruppen plus Saab-Scania kommer till ca 50 % att bestå av industriell verksamhet och till ca 50 % av investmentbolagsverksamhet. Är det en bra struktur för framtiden?

– Ja, det tror jag. Måhända kommer den industriella delen att ytterligare förstärkas något. När det gäller de långsiktiga aktieplaceringarna är det troligt att det sker en fortsatt koncentration till ett färre antal bolag.

Har ni kapacitet för att helt förvärva ytterligare något rörelsedrivande bolag?

– Det är inte aktuellt.

Vid bolagsstämman i fjol talade Du om behovet av att ”skapa allianser” för att därigenom kunna kvarstå som starka och aktiva ägare. Vad menade Du konkret?

– Jag syftade främst på allianser med finansiella institutioner i Sverige och utomlands, t ex försäkringsbolag.

Fler utförsäljningar?

En annan metod som Du nämnde var att sälja ut ett helt innehav – precis som ni nyligen gjorde med Alfa-Laval. Men hade det blivit aktuellt att sälja Alfa-Laval om inte er skuldsättning varit så hög? Var ni helt enkelt inte tvungna att sälja?

– Nej, men tidpunkten var lämplig, priset bra och den industriella kopplingen fanns. Kom ihåg att Alfa-Laval och Tetra Pak samarbetat under drygt 40 år. På närmare 100 marknader världen runt har de t ex gemensamma installationer hos ledande livsmedelsindustrier.

Blir det aktuellt med fler utförsäljningar inom kort?

– Vi har för närvarande inga sådana planer.

Men i takt med avreglerade marknader och ökat köpintresse från kapitalstarka grupper i utlandet, tvingas ni väl ändå på sikt till en ännu starkare

Claes Dahlbäck

koncentration av aktieinnehavet. Hur tror Du t ex att Wallenbergsfären kommer att se ut år 2 000 jämfört med i dag?

– Saab-Scania-köpet har förbättrat våra möjligheter till att vara en fortsatt stark ägare, troligtvis dock i ett något färre antal bolag än i dag. Möjligen kan något internationellt innehav ha tillkommit. Att vara långsiktig innebär inte att vara konservativ, vi måste ju ständigt vara öppna för nya affärsmöjligheter.

Men med andra ord: fram till år 2 000 har ni sålt ut ytterligare ett eller flera av dagens Wallenbergbolag?

– Det är inte omöjligt. Det ligger ju i EG-tankens natur att vara öppen för utländskt ägande i alla länder. Svensk industri – i synnerhet företagen i vår grupp – har varit föregångare i detta avseende, t ex ASEA, Electrolux, STORA, Atlas och SKF. Därför är det helt naturligt att vi måste vara beredda på att släppa in utländskt ägande i våra industrier. En slags pragmatisk EG-attityd.

Slås Investor och Providentia ihop?

Investor och Providentia har på senare tid beskrivits som ”en stor kropp med två huvuden”, dvs det är mycket litet som skiljer bolagen. Är det dags att slå ihop Investor och Providentia?

– Det är främst av historiska skäl som båda bolagen finns. Måhända skulle det ur aktieägarsynpunkt kunna vara bättre med ett bolag. Och ju större den gemensamma delen är, desto starkare blir förstås motivet för att föra samman bolagen.

Har ni kommit dithän nu?

– Nej, inte än.

INTERVJUARE: CHARLIE BRANTINGSON

Investors och Providentias bud på Saab-Scania

Investor och Providentia som tillsammans med Patricia har 43% av aktiekapitalet och 49,5% av rösterna före konvertering i Saab-Scania lade den 25 februari 1991 ett bud på samtliga övriga aktier och personalkonvertibler i bolaget. Värdet på budet för utestående aktier uppgår till 12,8 miljarder kronor. Det totala marknadsvärdet på Saab-Scania till budkursen är 21,6 miljarder kronor.

Investors och Providentias bud

- För varje A- eller B-aktie betalas 300 kronor kontant med avdrag för utdelningen 1990.
- För varje preferensaktie betalas 25 kronor kontant.
- För varje konvertibelt förlagsbevis om nominellt 220 kronor betalas 334 kronor kontant plus ränta till likviddagen för erbjudandet.

Budet innebär en premie på ca 35–39% jämfört med börskursen 22 februari och en premie på ca 70% jämfört med en justerad kurs i förhållande till generalindex under januari, februari 1991.

Motiv för förvärvet

Investor och Providentia har en lång tradition som ägare av Saab och Scania-Vabis som 1969 gick samman under namnet Saab-Scania. Bakgrunden till dagens bud är en stark tilltro till Saab-Scanias långsiktiga utvecklingsmöjligheter.

Förvärvet av Saab-Scania utgör ett led i en omstrukturering av Investor och Providentia. De idag renodlade investmentbolagen behöver inför 1990-talet kompletteras med rörelsedrivande verksamheter. Därmed får Investor och Providentia bättre möjligheter att under 90-talets EG-anpassning spela en fortsatt aktiv ägarroll i svensk industri.

Därtill kommer att Investor och Providentia önskar åstadkomma ett klarläggande och en stabilisering av ägandet i en viktig forsknings- och utvecklingsintensiv industri av nationell betydelse.

Saab-Scania kommer att ingå som en självständig enhet inom Investor Providentia Gruppen.

Den nuvarande inriktningen och industriella verksamheten påverkas ej av budet.

Saab-Scanias styrelse har enhälligt rekommenderat sina aktieägare och innehavare av konvertibla skuldebrev att anta budet.

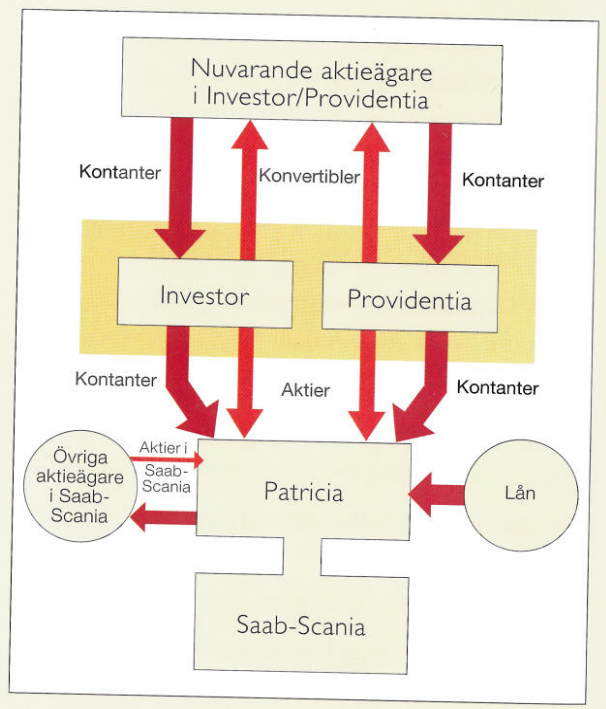
Finansiering

Investor och Providentia avser att finansiera affären dels genom ett erbjudande till Investors och Providentias aktieägare att teckna konvertibla förlagsbevis i respektive bolag, dels genom extern finansiering. De preliminära villkoren för konvertiblerna redovisas på nästa sida.

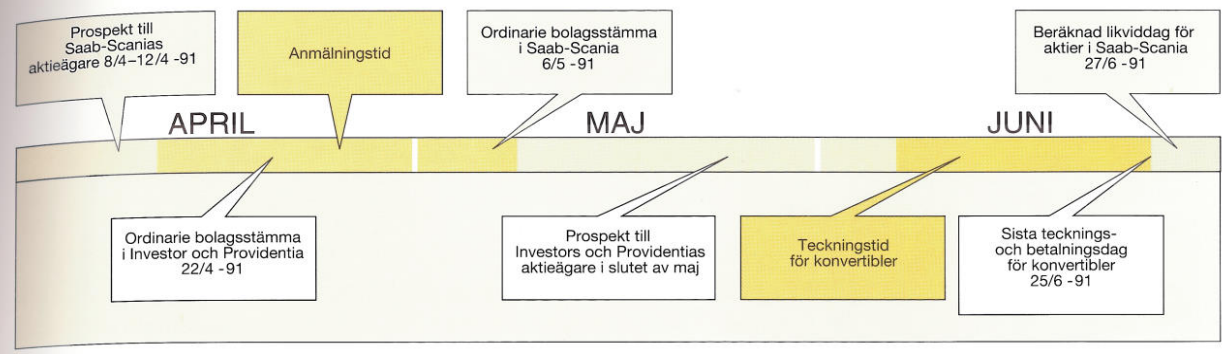
Prospektet till Saab-Scanias aktieägare med närmare information om erbjudandet kommer att skickas ut i början av april 1991. Anmälningstiden beräknas löpa under tiden 12 april–8 maj 1991. Under förutsättningen att villkoren i budet uppfyllts beräknas likvid utbetalas den 27 juni 1991.

Prospektet till Investors och Providentias aktieägare med närmare information om det konvertibla förlagslånet beräknas skickas ut i slutet av maj.

Teckningstiden för konvertiblerna beräknas löpa under juni månad.

Preliminär tidplan

Beräknade balansräkningar 1990-12-31* (pro forma)

(Miljarder SEK)	Investor Providentia Gruppen	Investor Providentia Gruppen inklusive Saab-Scania
Tillgångar		
Omsättningstillgångar	13,3	24,1
Anläggningstillgångar	27,4	46,6
Totala tillgångar	40,7	70,7
Skulder och eget kapital		
Kortfristiga skulder	2,7	17,3
Långfristiga skulder	10,7	21,1
Eget kapital inkl, konvertibel	27,3	32,3
Totala skulder och eget kapital	40,7	70,7
Justerad soliditet**	67,2%	50,8%

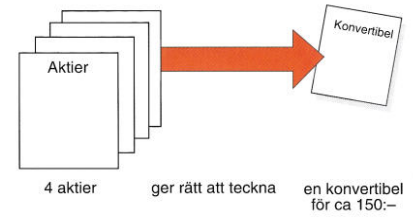
*) Justerade för större transaktioner t o m 1991-02-25.

**) Inklusive konvertibel och övervärde i aktieportfölj. Exklusive förskott från kunder och finansbolagsskulder.

Enligt en uppskattad pro forma balansräkning för Investor och Providentia kommer tillgångarna att till ca 50% härröra från Saab-Scania. Den justerade soliditeten beräknas uppgå till 50%.

Investors och Providentias konvertibla förlagslån

Räkneexempel (preliminärt)

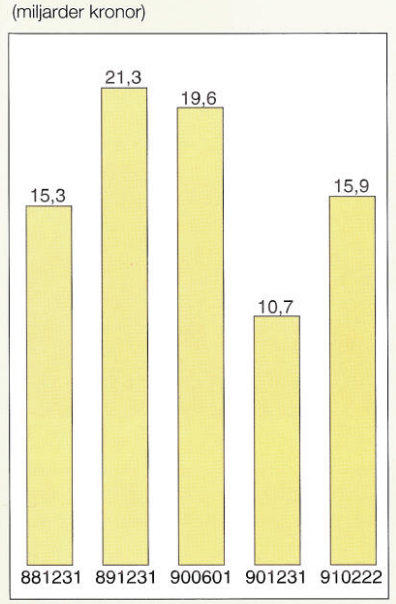
Exempel för en aktieägare i Investor

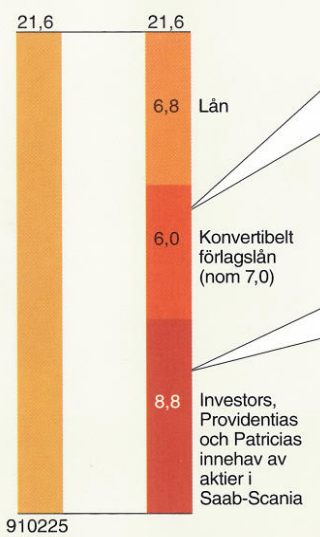
Preliminära villkor

	Investor	Providentia
Löptid, ca	10 år	10 år
Konverteringskurs, % av börskurs, ca	115%	115%
Aktieslag	B	B
Årlig ränta, ca	8%	8%
Emissionskurs, % av nom. värde, ca	85%	85%
Lånets nom. belopp, ca	3.600 Mkr	3.400 Mkr
Erhållet emissionsbelopp, ca	3.100 Mkr	2.900 Mkr
Motsvarar per aktie, ca	38 kr	40 kr

Saab-Scanias marknadsvärde
(miljarder kronor)

Bud Finansiering

Investors, Providentias och Patricias innehav i Saab-Scania

	Anskaffningsvärde Per aktie (SEK)	Totalt (MSEK)	Budvärde Per aktie (SEK)	Totalt (MSEK)
Investor	244	1.839	300	2.265
Providentia	222	1.935	300	2.612
Patricia	330	4.532	300	3.900
Totalt	276	8.306	300	8.777

Fakta om Saab-Scania

Saab-Scania-gruppens verksamhet består av Scaniadivisionen med lastbilar, bussar och motorer, Saab Flygdivisionen med Saab 340, Saab 2000 och JAS 39 Gripen, Combitech med försvars- och industriteknologi samt personbilsrörelsen i Saab Automobile som ägs tillsammans med General Motors.

Saab-Scania-gruppens fakturering uppgick till drygt 29 miljarder kronor under 1990. Faktureringen på utlandsmarknaderna var 18,8 miljarder kronor 1990, motsvarande 65 procent.

Fakturering per verksamhetsområde

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 35 procent till 2,2 miljarder kronor. Även Saab-Scania-gruppens finansiella ställning stärktes ytterligare under året. Andelen eget riskbärande kapital – soliditeten – uppgick till 49 procent.

Vid årsskiftet var 32.500 personer anställda i Saab-Scania-gruppen. Koncernens nuvarande inriktning och industriella verksamhet påverkas ej av budet.

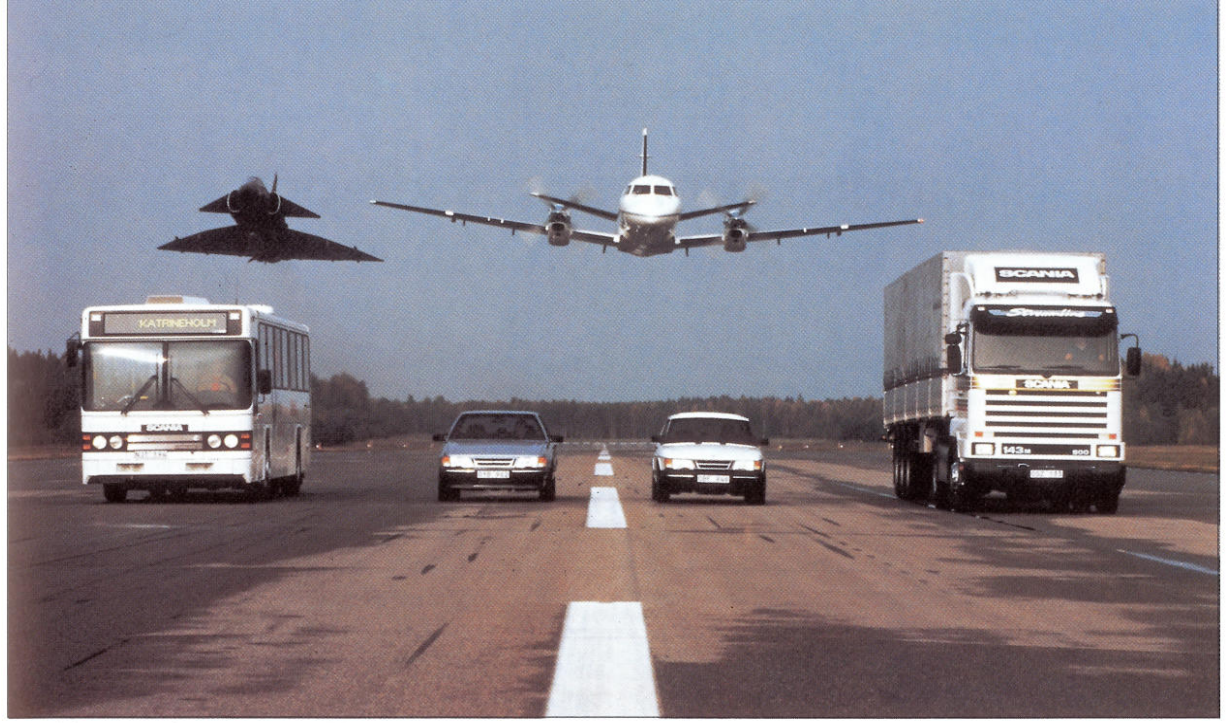
Marknad

Saab-Scania arbetar med högteknologiska produkter inom produktområden som lastbilar, bussar, personbilar, militära och civila flygplan, rymdteknologi, militära robotar, siktessystem och utbildningsmaterial, industrisystem, nivåmätteknik och fordonselektronik.

Saab-Scania koncentrerar verksamheten till expansiva marknadssegment och satsar på långsiktig utveckling av avancerade produkter för en internationell marknad. Saab-Scania är idag ett av de ledande företagen inom området specialiserad transportteknologi.

VD-skifte i Saab-Scania

Vid bolagsstämman den 6 maj 1991 lämnar Georg Karnsund posten som verkställande direktör i Saab-Scania AB. Till ny VD har utsetts Lars V. Kylberg.

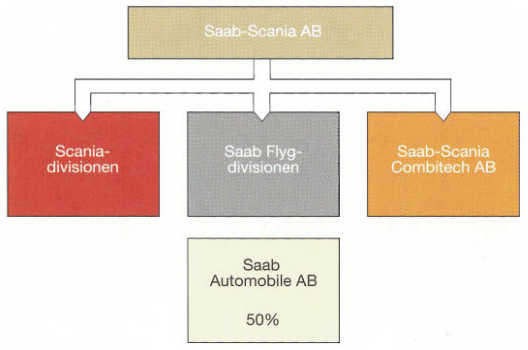

Bredden på Saab-Scanias produktprogram visad på en svensk flygbas; i luften militärflygplanet Saab JA 37 Viggen och civilflygplanet Saab 340 B, på marken från vänster bussen Scania CN 113, personbilarna Saab 9000 CD och Saab 900 S samt lastbilen Scania R143 M Streamline.

Nyckeltal

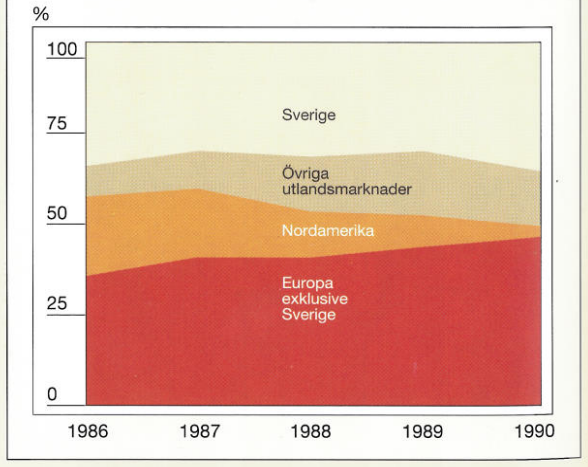
		1990	1989
Vinst per aktie, kronor:	efter betald skatt	28,00	16,10
	efter full skatt	21,10	15,55
Utdelning (1990 förslag) per aktie, kronor:		7,75	7,75
Räntabilitet:	på eget kapital, efter skatt	9,2%	7,5%
	på sysselsatt kapital, före skatt	12,1%	11,0%
Finansiell ställning:	andel riskbärande kapital – soliditet	49%	45%
	räntetäckningsgrad, ggr	2,7	2,2

Saab-Scania-gruppen

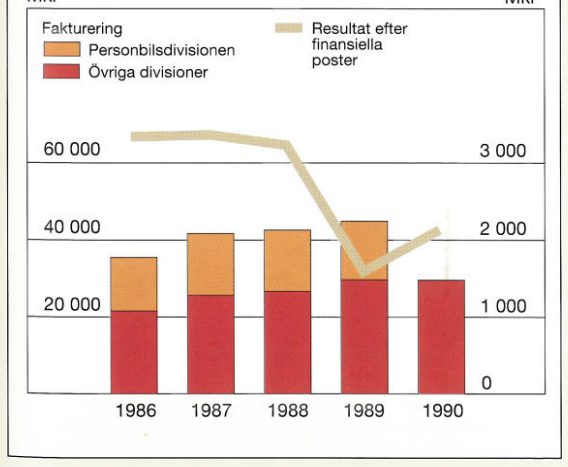
Saab-Scania har fyra affärsområden med verksamheten organiserad i Scaniadivisionen, Saab Flygdivisionen, det helägda dotterbolaget Saab-Scania Combitech AB samt det hälftenägda intressebolaget Saab Automobile AB.

Fakturering per marknadsområde

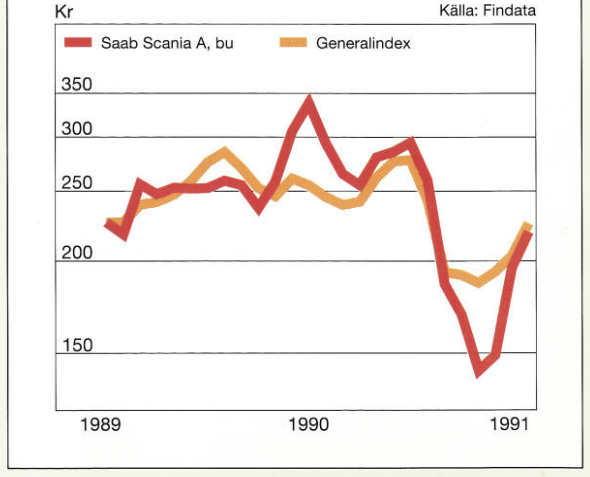
Faktureringen på utlandsmarknaderna var 18,8 miljarder kronor eller 65 procent av den totala faktureringen.

Fakturering och resultat

Resultatet efter finansiella poster ökade med 35 procent till 2,2 miljarder kronor.

Saab-Scanias kursutveckling

Kursutvecklingen på Saab-Scania-aktien har under det senaste året varit dramatisk.

Fakta om Saab-Scania

Saab-Scania-gruppens verksamhet består av Scaniadivisionen med lastbilar, bussar och motorer, Saab Flygdivisionen med Saab 340, Saab 2000 och JAS 39 Gripen, Combitech med försvars- och industriteknologi samt personbilsrörelsen i Saab Automobile som ägs tillsammans med General Motors.

Saab-Scania-gruppens fakturering uppgick till drygt 29 miljarder kronor under 1990. Faktureringen på utlandsmarknaderna var 18,8 miljarder kronor 1990, motsvarande 65 procent.

Fakturering per verksamhetsområde

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 35 procent till 2,2 miljarder kronor. Även Saab-Scania-gruppens finansiella ställning stärktes ytterligare under året. Andelen eget riskbärande kapital – soliditeten – uppgick till 49 procent.

Vid årsskiftet var 32.500 personer anställda i Saab-Scania-gruppen. Koncernens nuvarande inriktning och industriella verksamhet påverkas ej av budet.

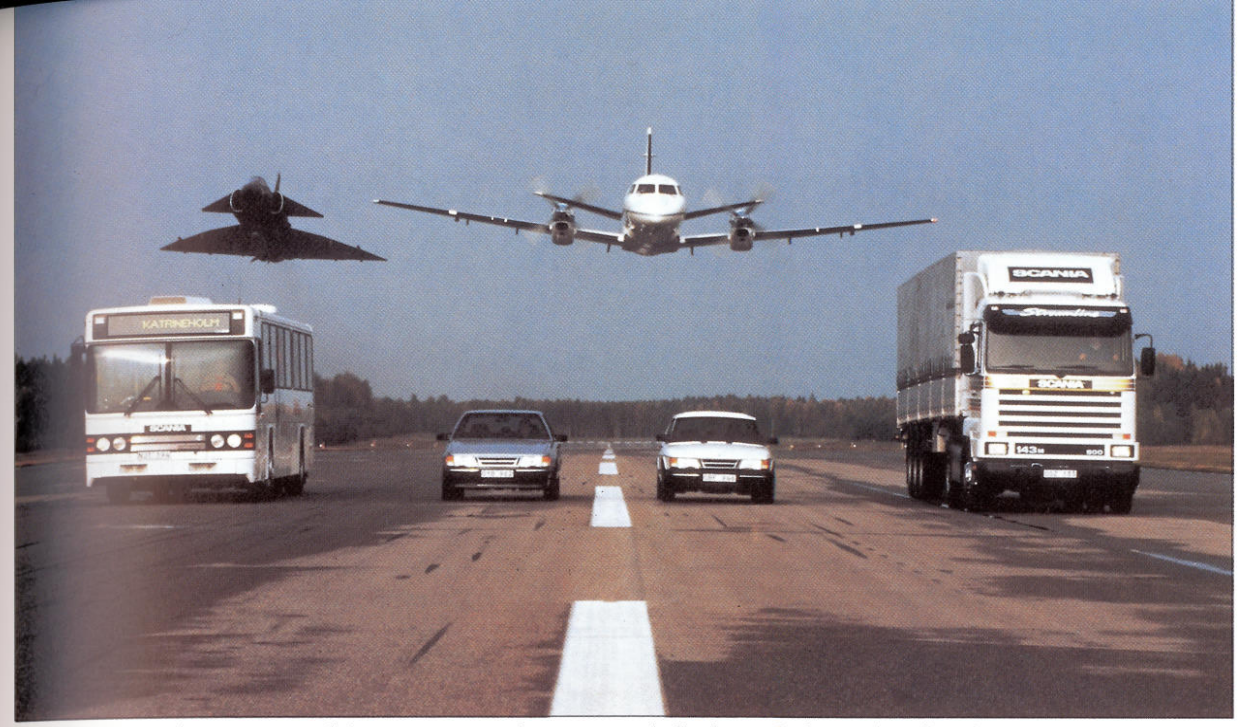
Marknad

Saab-Scania arbetar med högteknologiska produkter inom produktområden som lastbilar, bussar, personbilar, militära och civila flygplan, rymdteknologi, militära robotar, siktessystem och utbildningsmaterial, industrisystem, nivåmätteknik och fordonselektronik.

Saab-Scania koncentrerar verksamheten till expansiva marknadssegment och satsar på långsiktig utveckling av avancerade produkter för en internationell marknad. Saab-Scania är idag ett av de ledande företagen inom området specialiserad transportteknologi.

VD-skifte i Saab-Scania

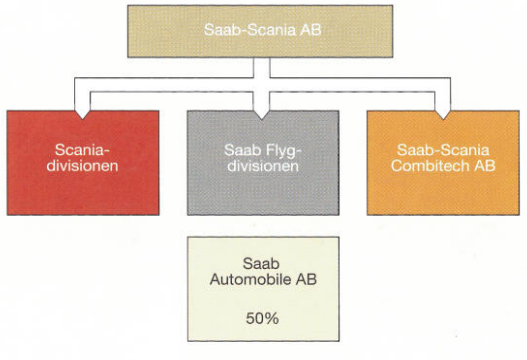
Vid bolagsstämman den 6 maj 1991 lämnar Georg Karnsund posten som verkställande direktör i Saab-Scania AB. Till ny VD har utsetts Lars V. Kylberg.

Bredden på Saab-Scanias produktprogram visad på en svensk flygbas; i luften militärflygplanet Saab JA 37 Viggen och civilflygplanet Saab 340 B, på marken från vänster bussen Scania CN 113, personbilarna Saab 9000 CD och Saab 900 S samt lastbilen Scania R143 M Streamline.

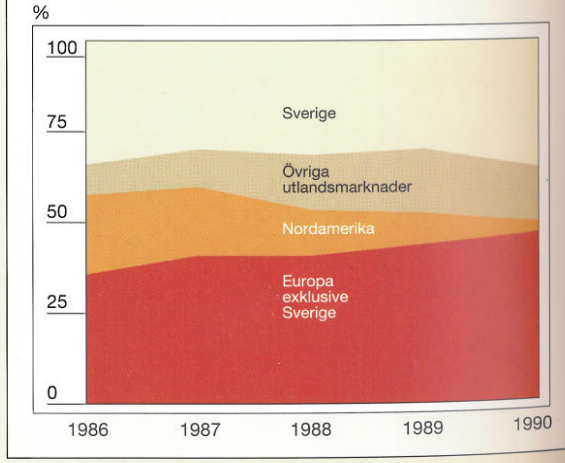
Nyckeltal		1990	1989
Vinst per aktie, kronor:	efter betald skatt	28,00	16,10
	efter full skatt	21,10	15,55
Utdelning (1990 förslag) per aktie, kronor:		7,75	7,75
Räntabilitet:	på eget kapital, efter skatt	9,2%	7,5%
	på sysselsatt kapital, före skatt	12,1%	11,0%
Finansiell ställning:	andel riskbärande kapital – soliditet	49%	45%
	räntetäckningsgrad, ggr	2,7	2,2

Saab-Scania-gruppen

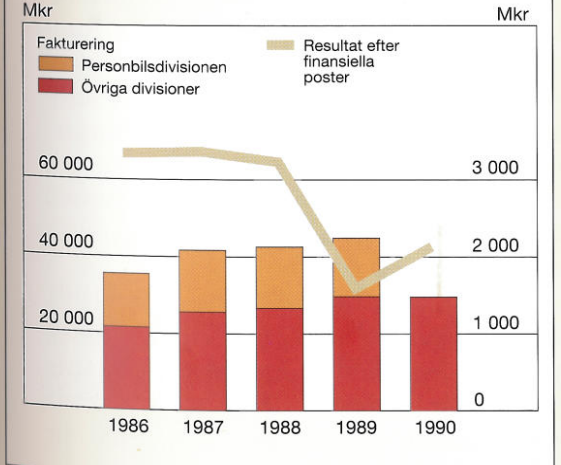
Saab-Scania har fyra affärsområden med verksamheten organiserad i Scaniadivisionen, Saab Flygdivisionen, det helägda dotterbolaget Saab-Scania Combitech AB samt det hälftenägda intressebolaget Saab Automobile AB.

Fakturering per marknadsområde

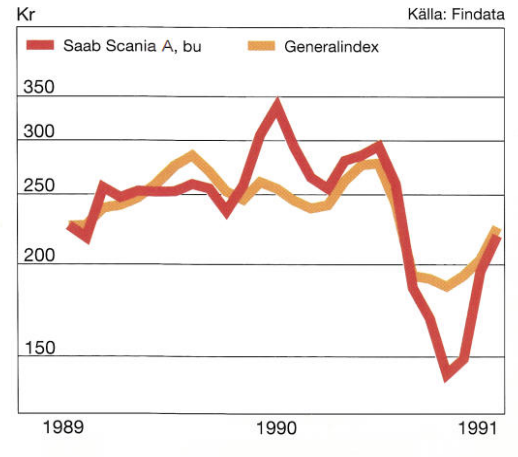
Faktureringen på utlandsmarknaderna var 18,8 miljarder kronor eller 65 procent av den totala faktureringen.

Fakturering och resultat

Resultatet efter finansiella poster ökade med 35 procent till 2,2 miljarder kronor.

Saab-Scanias kursutveckling

Kursutvecklingen på Saab-Scania-aktien har under det senaste året varit dramatisk.

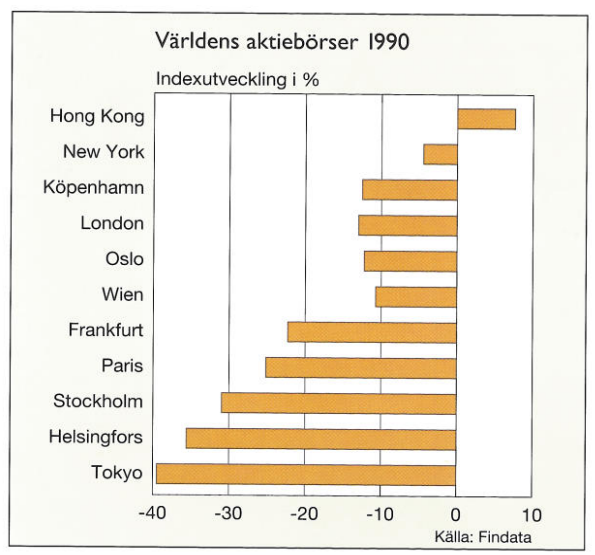
Världens börser rasade och konjunkturen vände

Världens börser rasade under 1990. Stockholmsbörsen föll 31%. Endast Helsingfors med 35% respektive Tokyo 39% hade en sämre utveckling.
Under de tre första månaderna gick Stockholmsbörsen ned med 10% men vände under försommaren uppåt, delvis påverkad av den starka amerikanska marknaden. Uppgången fick dock ett abrupt slut i och med Iraks invasion av Kuwait den 2 augusti, varefter Stockholmsbörsen gick ned 34%.

New York-börsen inledde året med en nedgång som dock snabbt förbyttes i en positiv utveckling. Marknaden visade en anmärkningsvärd styrka och i juli nåddes all time high. Även den amerikanska börsen upplevde dock en dramatisk nedgång efter den 2 augusti. Marknaden återhämtade sig dock mot slutet av året, och New York-börsen var en av de börser som klarade sig bäst under 1990 med en nedgång på endast 4,5 %.

Den japanska börsen hade ett av sina sämsta år någonsin. I en näst intill obruten trend gick börsen ned 39%. Det innebär att värden motsvarande "17 Stockholmsbörser" raderades ut under året.

Frankfurt-börsen präglades inledningsvis av återföreningens positiva effekter och noterade all time high i mars. Därefter oroades marknaden av räntehöjningar och effekter av valutaunionen. När valutaunionen väl genomförts 1 juli återkom den positiva stämningen och börsen närmade sig de rekordnivåer som rådde i början av året. I augusti bröts den positiva trenden och börsen gick därefter ned 30%. Totalt föll Frankfurt-börsen 22% under året.

1990 blev ett dystert år för världens aktiebörser. Stockholmsbörsen gick ner med 31%.

USA

1990 inleddes med en känsla av tillförsikt i den amerikanska ekonomin. Den samstämmiga uppfattningen bland världens ekonomer var att USA skulle avsluta efterkrigstidens längsta högkonjunktur med en "soft landing", d v s en viss avmattning men utan negativ tillväxt.

Iraks invasion av Kuwait med åtföljande höga oljepriser bidrog till försvagningen av den amerikanska ekonomin. Industriproduktionen och kapacitetsutnyttjandet minskade. Nybyggnationen av bostäder sjönk till nivåer som inte upplevts sedan lågkonjunkturen 1981–82 och arbetslösheten ökade.

En starkt bidragande orsak till konjunkturvändningen i USA var den strama penningpolitik som den amerikanska centralbanken, Federal Reserve, bedrev i strävan att bekämpa inflationen.

Svag ekonomi, höga räntor och problem i sparbankssektorn (savings and loans) gjorde att det amerikanska budgetunderskottet ökade dramatiskt under 1990, vilket ledde till att de budgetmål som lagstadgats i den s k Gramm-Rudmann-lagen vida överskreds. Lagen trädde i kraft den 1 oktober och tvingade administrationen att skära i budgeten. Budgetförhandlingarna mellan den republikanske presidenten och den demokratiskt dominerade kongressen resulterade i såväl ett sparprogram som vissa skattehöjningar.

En svag ekonomisk utveckling under 1991 kommer troligtvis att ytterligare accelerera den negativa trenden i budgetunderskottet. Skatteintäkterna blir lägre till följd av minskade inkomster medan de offentliga utgifterna blir större på grund av bl a ökad arbetslöshet.

Den amerikanska administrationen och centralbanken blev under årets sista månader medvetna om risken för en recession. Detta ledde till kraftiga räntesänkningar. Denna utveckling, i kombination med stark ekonomisk aktivitet i framför allt Tyskland, ledde till att de amerikanska räntorna i början av 1991 var flera procentenheter lägre än de tyska, något som inte upplevts sedan början av 70-talet.

De jämfört med omvärlden låga amerikanska räntorna gav en historiskt svag dollar. Det är svårt att se ett omedelbart brott i denna trend med tanke på tillväxtprognoserna för USA jämfört med t ex Tyskland och Japan.

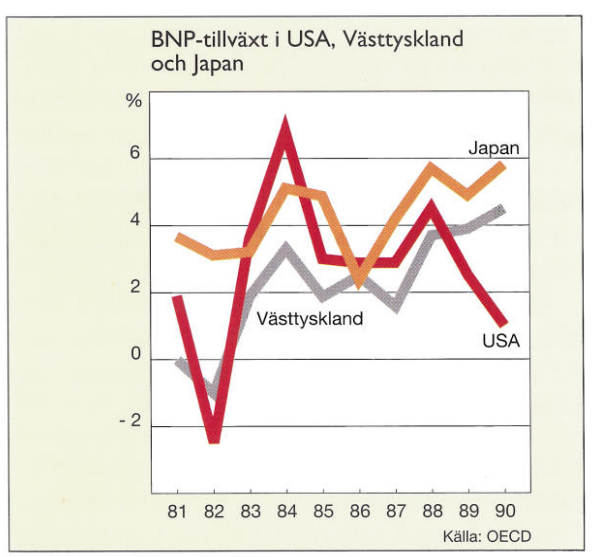
Ljusglimten i den amerikanska ekonomin är handelsbalansen som, med undantag för oljepriseffekten, visar en trendmässig förbättring.

Tyskland

I Tyskland dominerades den ekonomiskpolitiska scenen av återförening och monetär union. Från och med den 3 oktober finns bara ett Tyskland och en tysk valuta, D-marken.

Den tyska ekonomin uppvisade under 1990, liksom under 1989, en anmärkningsvärd styrka med en tillväxt på över 4%. Drivkraften var den inhemska efterfrågan, vilken ytterligare accentuerades sedan det tidigare Östtyskland fått fri tillgång till varor och tjänster.

Den starka efterfrågan kunde dock inte tillgodoses enbart med inhemsk produktion, vilket ledde till ökad import med minskande handelsbalansöverskott som följd. Denna utveckling var till fördel för omgivande länder, i första hand närliggande europeiska länder men även USA drog fördel av utvecklingen och fick därmed lägre handelsbalansunderskott.

Såväl Västtyskland som Japan uppvisade stark tillväxt under 1990.

Styrkan i den tyska ekonomin har framtvingat en stram penningpolitik. Bundesbank argumenterar för en kraftig åtstramning av finanspolitiken för att reducera det stora budgetunderskottet, som för 1991 prognostiseras till minst 5% av BNP. Såvida man inte höjer skatter eller gör avsevärda besparingar i budgeten, kommer penningpolitiken att vara stram även under 1991 med fortsatt höga räntor som följd.

I ett europeiskt perspektiv är styrkan i den tyska ekonomin unik. I omgivande länder – Italien, Spanien, Frankrike och inte minst Storbritannien – märks mer eller mindre klara tecken på försvagning.

Detta skulle motivera räntesänkningar i flera av dessa länder, men denna möjlighet begränsas av att man inom EMS-samarbetet överenskommit att hålla växelkurserna inom relativt snäva ramar. Konsekvensen kan bli att Bundesbanks penningpolitik äventyrar tillväxten i övriga europeiska länder.

Japan

Även den japanska ekonomin visade under 1990 en enastående styrka med en tillväxt på närmare 6 %. Liksom i Tyskland var drivkraften i ekonomin den inhemska efterfrågan. Såväl privat konsumtion som näringslivets investeringar visade kraftiga uppgångar. Trots den höga tillväxten och en stark ökning av penningmängden var inflationen fortsatt låg, ca 3%. (Året innan 1,7%).

Sverige

Utvecklingen i Sverige präglades av ett antal kriser, såväl finansiella som politiska.

Socialdemokraterna har under året upplevt en förtroendekris med sjunkande opinionssiffror. I mars upplevde Sverige en regeringskris, med åtföljande spekulation mot den svenska kronan och en chockhöjning av räntorna.

I september var det dags för nästa kris, finansbolagskrisen, utlöst av finansbolaget Nyckelns dåliga affärer. Krisen skapade konvulsioner i hela det finansiella systemet, med återverkningar betydligt längre än till finansbolags-

sektorn. Även denna kris följdes av spekulation mot den svenska kronan och räntehöjningar på upp till 5 procentenheter.

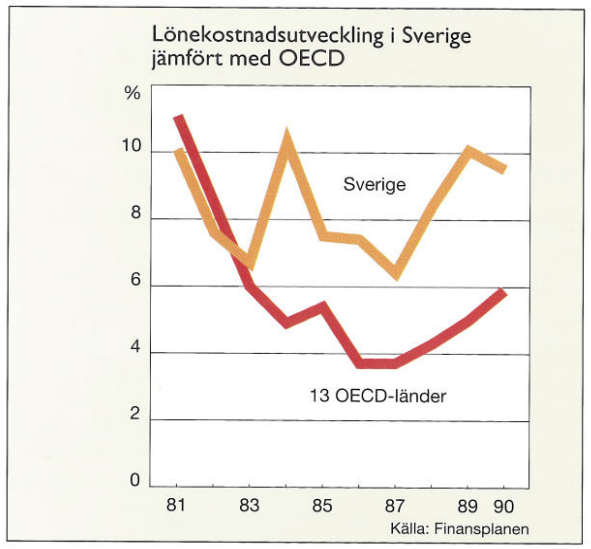
Den svenska konjunkturen vände definitivt under 1990. Industriproduktionen sjönk, arbetslösheten steg, bytesbalansen försämrades, industrins vinster minskade o s v.

Det finns goda skäl att tro att den ekonomiska utvecklingen blir betydligt sämre i Sverige än i omgivande länder de närmaste åren.

Sverige har under årtionden levt med en lönekostnadsutveckling långt över omvärldens. Detta har temporärt kunnat döljas genom devalveringar parade med en valutareglering och en stark ekonomisk utveckling i våra viktigaste exportländer.

Under 1990 upplevde dock flera av dessa länder en svagare ekonomisk utveckling, vilket drabbade vår industri med fallande volymer och minskade möjligheter att kompensera högre kostnader med prishöjningar. Detta visade sig inte minst inom bilindustrin där båda dessa faktorer slog igenom med full kraft.

Den stora andelen sysselsatta inom den offentliga sektorn har under högkonjunkturen bidragit till en överhettad arbetsmarknad parallellt med ett alltför högt skattetryck. En överföring av resurser från den offentliga till den privata sektorn, skulle ha dämpat överhettningen och lagt grunden till en utveckling i takt med omvärldens under 1990-talet.

Sverige har under större delen av 80-talet haft en högre lönekostnadsutveckling än omvärlden.

Nu tvingas denna anpassning ske på ett betydligt smärtsammare sätt. Vi kommer de närmaste åren att uppleva en lågkonjunktur med en arbetslöshet som är två eller tre gånger större än den vi har i dag.

Skattereformen räcker inte; det svenska skattetrycket måste ned i nivå med omvärldens. I annat fall får vi leva med fortsatt höga löneökningar och att industrin i ökad utsträckning investerar utomlands.

Problem 1991

Den finansbolagskris som vi under året upplevt i Sverige är som företeelse inte unik för Sverige.

I USA är banksystemet hårt pressat av problem. Sparbankskrisen har antagit ofattbara proportioner med förluster som kan komma att uppgå till flera hundra miljarder dollar. Affärsbankerna är hårt drabbade av lån till tredje världens länder, dåliga fastighetskrediter och s k junk bonds.

Även japanska banker har drabbats av lönsamhetsproblem, främst på grund av den stora nedgången på aktiemarknaden.

Dessa problem, i kombination med strängare internationella kapitaltäckningskrav, har lett till en minskad benägenhet bland banker att låna ut pengar, såväl på hemmamarknaderna som på den internationella kreditmarknaden. Effekten härav ser man i kraftigt stigande marginaler på krediter.

Det finns uppenbara risker att denna utveckling förvärras under 1991. En anledning härtill är risken för en nedgång på den japanska fastighetsmarknaden, vilket ytterligare skulle minska japanska bankers kapacitet att låna ut pengar. Ytterligare en anledning är den fördjupning av bankkrisen som kan förväntas i USA, där fortsatta bankkonkurser inte kan uteslutas de närmaste åren.

Om det befarade scenariot realiseras, kan vi under 1991 komma att uppleva en global kreditåtstramning med allvarliga realekonomiska konsekvenser.

Stora köp och försäljningar

Stora köp i framför allt Skandia, Saab-Scania och Astra, byte av innehavet i Incentive mot B fria aktier i ASEA, sändningsstart för Nordisk Television, beslut om ny skattelagstiftning och rekordfall på Stockholmsbörsen – det är några viktiga händelser för Investor 1990.

- Den långsiktiga aktieförvaltningen är Investors huvudsakliga verksamhet. Den sker i moderbolaget.
- I Patricia, som är hälftenägt tillsammans med Providentia, bedrivs kort- och medellång handel i aktier, optioner och räntebärande papper.
- Investors övriga verksamhet sker i bolag som Bohusbanken, Stockholm-Saltsjön, Nordisk Television, Rikskuponger m fl.

1990 är ett år som präglats av kraftig nedgång på Stockholmsbörsen – men också av stora köp, försäljningar och strukturaffärer.

affärer
BÖRSEN/UTLAND
ASEA/INCENTIVE
Industrin blir kärnan efter utförsäljningar
Nu börjar ombildandet av konglome- Wallenberg

ASEA tar över Incentive

I början av april förvärvar Patricia en stor aktiepost i Incentive. Det gäller Lundbergföretagens samtliga aktier, motsvarande 34,7% av rösterna i Incentive. Efter förvärvet uppgår Investors, Providentias och Patricias sammanlagda innehav till 59,6% av rösterna (efter ytterligare förvärv till 61%).

Samtidigt meddelas att ASEA lägger ett bud på Incentive – och Investor, Providentia och Patricia förklarar sig beredda att acceptera budet.

Budet ingår i planerna på att dela upp ASEA i "ABB Holding" och "Rest-ASEA". Enligt dessa planer ska "ABB Holding" äga och förvalta det 50-procentiga innehavet i Asea Brown Boveri, ABB. "Rest-ASEA" ska omfatta i huvudsak industrirörelsen inom Hägglundkoncernen, kraftverksamheten i Skandinaviska Elverk och aktieportföljen. Incentive-förvärvet passar in i planerna på att förstärka den industriella delen inom "Rest-ASEA".

Wallenberg tar över helt

Säkrar Saab-Scania för 12,8 miljarder

● Peter Wallenberg tar över Saab-Scania. Den nya storaffären, prislappen på överta- den egna sfären ett nödvändigt kapitaltillflöde – nödvändigt inför 90-talet – från hotet att bli uppköpt av utlandet

Ägandet stärks i Saab-Scania

En av årets mest uppmärksammade affärer gäller Saab-Scania.

I januari stärker Investor sitt ägande i Saab-Scania genom att köpa ca 2,5 miljoner A-aktier. Efter förvärvet uppgår Investors ägande till 12,3% av rösterna i bolaget. Även Providentia ökar sitt ägande vid samma tidpunkt.

I april förvärvar Patricia en option av Sven-Olof Johansson och hans företag Barkman & Co att senast den 30 augusti köpa 13 miljoner aktier i Saab-Scania, motsvarande 22% av rösterna i bolaget.

I augusti utnyttjar Patricia optionen och köper Saab-Scania-aktierna för totalt 4,3 miljarder kr.

Efter förvärvet innehar Investor, Providentia och Patricia tillsammans 49,5% av rösterna i Saab-Scania. Wallenbergsfärens totala innehav uppgår till 58%.

Den 25 februari 1991 lägger Investor och Providentia bud på samtliga utestående aktier i Saab-Scania (se sid 4–7).

STORA – Feldmühle

En av Europas största affärer någonsin offentliggörs mot slutet av april: STORA och Patricia lägger ett bud på den västtyska industrigruppen Feldmühle Nobel AG. Köpesumman uppgår till 14 miljarder kr.

Feldmühle är drömaffären

Men nu stundar hårt arbete. Nästan hälften av nya Stora måste säljas.

Samgåendet ger den nya STORA-gruppen en världsledande position när det gäller tryckpapper och en mycket slagkraftig finpappersgrupp. Även inom området förpackningspapper och kartong uppnås viktiga kompletteringar. Genom köpet skapar STORA en av världens största skogsindustrier.

Senare under året säljer Patrica sin Feldmühle-post till STORA.

Välbesökt bolagsstämma

Investors bolagsstämma, som hålls i Grand Hôtels Vinterträdgården, är mycket välbesökt. Hans Werthén avtackas som styrelseledamot. Håkan Mogren, Astra och Mauritz Sahlin, SKF, utses till nya styrelseledamöter och Marcus Wallenberg till suppleant i styrelsen. VD Claes Dahlbäck tar i sitt anförande upp frågan om hur företagen kommer att ägas på 90-talet.

Han presenterar fyra olika metoder för att mobilisera kapital och därmed stå emot eventuella uppköpsförsök: 1) försäljning av något större innehav, 2) nyemissioner, 3) långsiktiga ägarallianser, 4) finansiell kreativitet.

Bolagsstämman beslutar om en fondemission 3:2, vilken innebär att två aktier berättigar till ytterligare tre aktier.

Ny skattelagstiftning

I juni beslutar riksdagen om nya skatteregler som ska gälla från årsskiftet 1990/91. De nya skattereglerna innebär för investmentbolag att en schablonintäkt motsvarande 2% av portföljvärdet vid räkenskapsårets början ska tas upp till beskattning. Ränteintäkter och utdelningsintäkter är skattepliktiga. Räntekostnader, förvaltningskostnader och lämnad utdelning är avdragsgilla. Realisationsvinster är skattefria medan realisationsförluster ej får dras av.

Nordisk Television TV 4

Nordisk Television inleder sina sändningar under kanalnamnet TV 4. Bakom företaget står Investor tillsammans med Providentia, FB Invest, Stiftelsen Bokförlaget Natur & Kultur samt Försäkringsbolaget SPP.

Mottagandet blir ljumt, men successivt under hösten uppnås allt bättre tittarsiffror.

Köpoption på Skandia-aktier

I början av oktober deltar Investor i en storaffär som innebär en närmare samverkan mellan S-E-Banken och Skandia.

Investor lämnar en köpoption till S-E-Banken att efter den 16 januari 1991 förvärva Investors samtliga aktier i Skandia Group Försäkrings AB, motsvarande 9,7% av aktiekapital och röster. Köpeskillingen utgör närmare 1,7 miljarder kr. Samtidigt lämnar Providentia en köpoption till S-E-Banken på sitt innehav av Skandia-aktier, motsvarande 8,3% av aktiekapital och röster.

Om S-E-Banken inte utnyttjar sin köpoption har Investor rätt att till banken eller den banken anvisar sälja hela sitt innehav.

Senare i samma månad köper Investor och Providentia Tidnings AB Mariebergs hela Skandia-innehav, motsvarande 10,1% av aktiekapital och röster i Skandia, för totalt 1,7 miljarder kr. Detta innehav omfattas av samma optionskonstruktion som Investors och Providentias tidigare Skandia-innehav.

För Investor och Providentia var det angeläget att Mariebergs Skandia-post inte såldes till annan köpare, utan att aktierna hölls samman med Investors och Providentias tidigare innehav för den händelse S-E-Banken ej skulle utnyttja köpoptionen.

VME Group lägger bud på Åkermans

VME Group, ett holländskt bolag verksamt inom entreprenadmaskinbranschen, lägger ett bud på samtliga utestående aktier i Åkermans Verkstad AB. Investor, vars innehav motsvarar 5,5% av rösterna i Åkermans, accepterar budet.

BELÖNAD FÖR
OM är Årets tjänsteföretag

OM utses till Årets tjänsteföretag

OM Gruppen utses till "Årets tjänsteföretag" av Tjänsteförbundet och Dagens Industri. I tidningen finns följande motivering:

"Först försåg man de svenska kapital- och aktiemarknaderna med nya tjänster i form av optionsinstrument. Det blev en stor succé. Nu följs den upp genom en framgångsrik export av OM-idén, en unik produkt i internationell tjänstehandel."

WASA går in i Bohusbanken

Försäkringsbolaget WASA köper mot slutet av året närmare 50% av Bohusbanken. Säljare är Investor, Providentia, Indevo och SPP. Samtidigt riktar Investor, Providentia och Axel Johnson erbjudande till övriga aktieägare i Bohusbanken att förvärva deras aktier.

Det är den tredje stora affären mellan försäkringsbolag och banker på mycket kort tid i Sverige, ett tecken på den tilltagande branschglidningen. WASA och Bohusbanken kompletterar varandra genom kundinriktning och serviceutbud.

Efter affärens genomförande är ägarförhållandena i Bohusbanken följande: WASA 44,4%, Investor och Providentia med dotter- och intressebolag 29,8%, Axel Johnson 20% och övriga 5,8% efter konvertering.

Högre belåning

Investors belåning ökar under året, från 2.073 Mkr till 7.304 Mkr. Även Patricias (som till 50% ägs av Investor) belåning ökar, från 5.974 Mkr till 14.255 Mkr.

Patricia Treasury rankas under året som ett företag med högsta kreditvärdighet. Bakom omdömet står ledande kreditinstitut som Standard & Poor's, Moody's och Nordisk Rating. Under 1990 etablerar Patricia Treasury ett Variable Rate Note-program på högst 2 miljarder kronor på den svenska marknaden. På den internationella marknaden etablerade Patricia Treasury två Commercial Paper-program på sammanlagt 500 miljoner USD, ett amerikanskt och ett svenskt.

I början av 1991 signeras ett finansieringsavtal på 1,1 miljarder USD på den internationella bankmarknaden, en kredit som i första hand ska användas för att lösa ut kortare lån.

VD-skiften i flera företag

Under året genomförs en rad VD-skiften i Investors intressebolag. Rikskupongers tidigare VD Björn Unger blir VD i Nordisk Television. Torsten Håkansta tar vid som VD i Rikskuponger. I Stockholm-Saltsjön utses Bengt Edgren till VD.

Strategiskifte i Tetra Pak

– köpet av Alfa-Laval lägger stor del av omsättningen på helt nya områ

Tetra Pak-bud på Alfa-Laval

I januari 1991 lägger Tetra Pak ett bud på Alfa-Laval, värderat till totalt ca 16 miljarder kronor. Investors innehav i Alfa-Laval uppgår till närmare 3,9 miljoner A-aktier, motsvarande 6,5% av aktiekapitalet och 13,5% av rösterna i bolaget. Tetra Paks bud rymmer en premium på 60% över rådande börskurs varför den beräknade köpeskillingen för Investors del blir drygt 1,2 miljarder kronor.

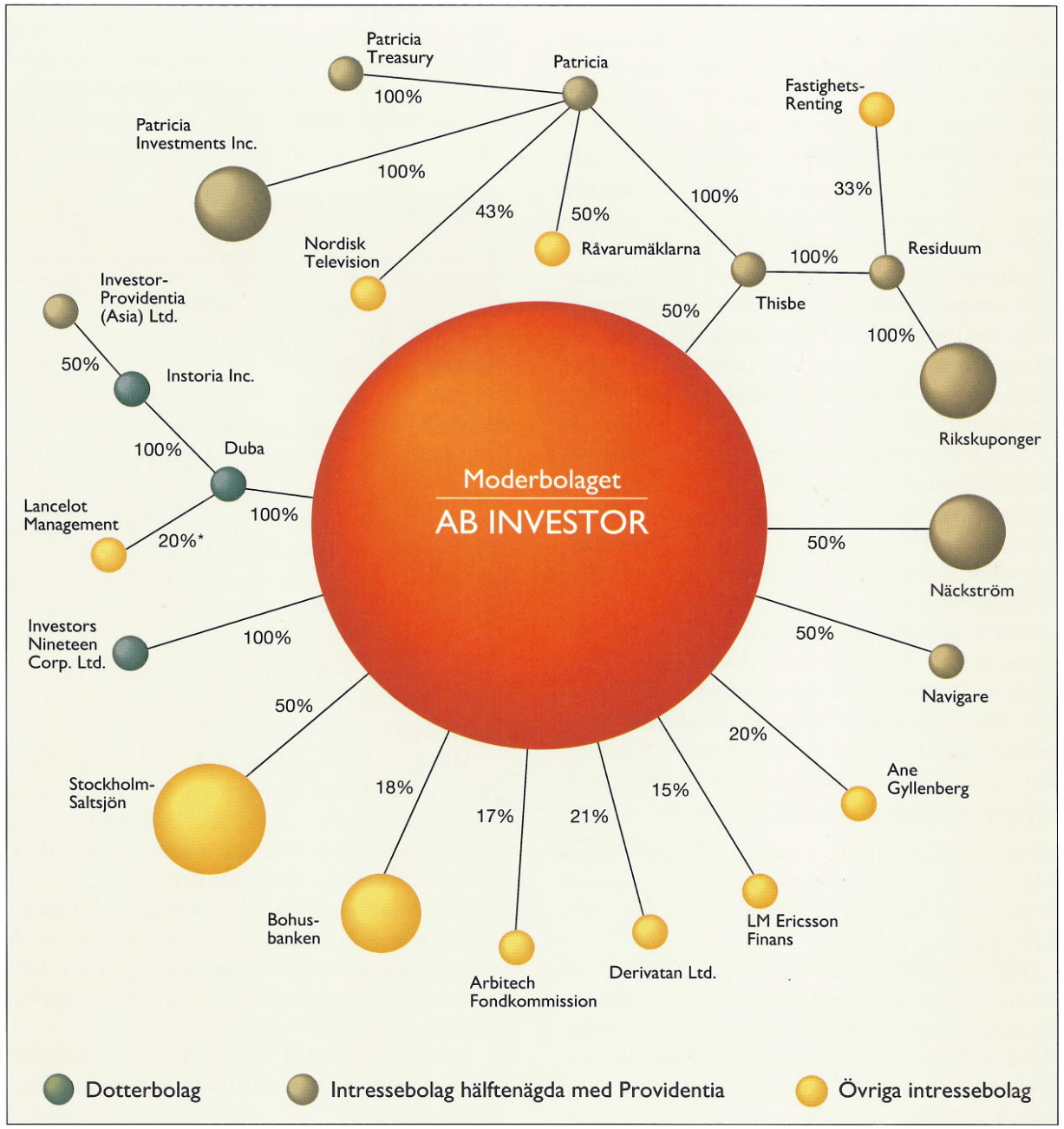
Affären motiveras på följande sätt:

Alfa-Laval och Tetra Pak har samarbetat under drygt 40 år. På närmare 100 marknader runt om i världen har företagen gemensamma installationer hos världens ledande livsmedelsindustrier. Genom samgåendet mellan de två företagen skapas ett slagkraftigt, världsomspännande företag inom livsmedels- och processindustrin, en företagsgrupp som kan möta morgondagens krav på nya teknologiska lösningar.

Den 19 mars 1991 beslöt EG-kommissionen att göra en utredning av affären ur konkurrenssynpunkt.

Investors struktur

I diagrammets mitt återfinns moderbolaget. Runt moderbolaget finns dotterbolag och övriga bolag. Procenttalen på strecken mellan moderbolaget och det aktuella företaget anger Investors röstandel.

* Efter årsskiftet minskat till 10%

Substansvärdet uppgick till 139 kr per aktie

Investors substansvärde minskade under 1990 från 18.872 Mkr till 11.280 Mkr, en minskning med 40%.

Med substansvärde menas skillnaden mellan bolagets tillgångar, upptagna till marknadsvärde, och dess skulder. Genom detta visas bolagets reella värde. Substansvärdet spelar en central roll vid värdering av investmentbolag enligt den s k substansvärdemodellen.

Substansvärdet per aktie minskade från 233 kr till 139 kr. Utvecklingen under årets åtta första månader innebar en minskning med 10% och den sista augusti uppgick substansvärdet till 209 kr. I samband med Iraks invasion av Kuwait föll börskurserna kraftigt. Detta börsfall kom givetvis också att återspeglas i den fortsatta utvecklingen av Investoraktiens substansvärde. Fram till årets slut hade det minskat till 139 kr per aktie.

Investoraktiens beräknade substansvärde	1990-12-31 Kr/aktie	1990-12-31 Börsvärde Mkr	1989-12-31 Kr/aktie	1989-12-31 Börsvärde Mkr
Börsnoterade aktier, de tio största innehaven				
Astra	51	4.154	39	3.143
ASEA	41	3.330	56	4.527
Skandia Group	31	2.533[1)]	9	739
STORA	21	1.719	25	2.023
Saab-Scania	14	1.122	18	1.456
Alfa-Laval	9	721	11	867
SKF	8	658	19	1.577
Atlas Copco	6	458	10	828
Ericsson	6	450	5	382
Electrolux	3	264	6	506
	190	15.409	198	16.048
Börsnoterade svenska aktier, övriga	6	491	16	1.349
Börsnoterade utländska aktier	4	306	5	381
	200	16.206	219	17.778
Ej börsnoterade aktier				
Patricia	1	105	7	526
Stockholm-Saltsjön	18	1.490	19	1.564
Bohusbanken	1	90	2	181
Övriga	7	518	10	805
	27	2.203	38	3.076
Övriga tillgångar	2	129	–	45
Övriga skulder	–90	–7.258	–24	–2.027
	–88	–7.129	–24	–1.982
Totalt substansvärde	**139**	**11.280**	**233**	**18.872**

[1)] Hänsyn har tagits till utfärdad option till S-E-Banken

I ovanstående uppställning ingår börsnoterade aktier till börskurs och investeringar i ej börsnoterade företag till uppskattade marknadsvärden.

Eget kapital i värdepappershandeln är justerat med 30% av obeskattade reserver.

Hänsyn har ej tagits till föreslagen utdelning till egna aktieägare.

Aktieportföljen

Den långsiktiga aktieförvaltningen är Investors huvudsakliga verksamhet och avgörande för bolagets utdelningskapacitet.

Som framgår av tabellen nedan svarar de tio största innehaven för 95% av portföljens marknadsvärde. Det innebär att portföljen har koncentrerats ytterligare under året. Vid förra årsskiftet svarade de tio största innehaven för 90% av marknadsvärdet. Portföljens värde, justerat för nettoförändringar, minskade under året med 25%. Affärsvärldens generalindex minskade med 31%.

Genom en positiv kursutveckling och ytterligare köp blev Astra det största innehavet. Astras andel av portföljen har fördubblats under de två senaste åren och Investor har förstärkt sin position som bolagets största ägare.

ASEAs andel har minskat något under året trots köp och aktier som erhölls i utbyte mot Incentive-aktier. Investor är största ägare i ASEA.

STORAs andel av portföljvärdet har varit drygt 10% de två sista åren. Under 1990 köptes ytterligare aktier i STORA, vilket förstärkte Investors position som största aktieägare.

1990 års största köp gjordes i Skandia och Saab-Scania. Köpen i dessa två bolag svarade för två tredjedelar av de totala köpen som uppgick till 3.997 Mkr (1.977). Försäljningarna har under samma period uppgått till 634 Mkr (587). Huvuddelen av detta är Incentive-aktier där Investor accepterade ASEAs bud och erhöll 535.000 B fria aktier i ASEA samt 62 Mkr kontant. Realisationsvinsten uppgick till 438 Mkr.

Investor accepterade även VME Groups bud på Åkermans och erhöll 43 Mkr.

Aktier i Bohusbanken såldes till WASA. Tillsammans med de aktier som köptes av Providentia, Indevo och SPP, har WASA 49,9% av aktiekapitalet i banken.

Under 1990 har aktier nettoköpts för 3.363 Mkr, vilket ska jämföras med 1989 då nettoköpen uppgick till 1.390 Mkr.

Efter årsskiftet har Investor förklarat sig berett att acceptera Tetra Pak Gruppens erbjudande att förvärva bolagets drygt 3,8 miljoner aktier i Alfa-Laval. Budkursen 282 kr per aktie ger en köpeskilling om 1.087 Mkr och en realisationsvinst om 930 Mkr. Investor har också tillsammans med Providentia lagt ett bud på Saab-Scania (se vidare sid 4–7).

De tio största aktieposterna 1990-12-31

	Börsvärde Mkr	Andel av börsnoterade portföljen %	Andel av mottagna utdelningar %	Kursutveckling under 1990 %	Aktieposten i kr per Investoraktie
Astra	4.154	26	5	+19	51
ASEA	3.330	20	19	−32	41
Skandia Group	2.533[1]	15	4	−47	31
STORA	1.719	11	20	−19	21
Saab-Scania	1.122	7	15	−51	14
Alfa-Laval	721	4	5	−17	9
SKF	658	4	10	−58	8
Atlas Copco	458	3	6	−45	6
Ericsson	450	3	1	+ 5	6
Electrolux	264	2	4	−50	3
	15.409	95	89		190
Övriga svenska aktier[2]	491[1]	3	8		6
Utländska aktier[2]	306	2	3		4
Totalt börsaktier	**16.206**	**100**	**100**		**200**

1) Hänsyn har tagits till utfärdade optioner. 2) Börsnoterade aktier.

Förändringar i aktieportföljen

Följande större nettoförändringar gjordes under året i moderbolagets aktieportfölj:

Köp	Antal[1]	Mkr
Svenska börsnoterade aktier:		
ASEA A	21.000	16
ASEA B (byte mot Incentive)	535.000	447
Astra A	915.000	486
Saab-Scania A	2.796.000	939
Skandia	8.013.000[2]	1.769
STORA A	345.000	112
Övriga		13
		3.782
Utländska börsnoterade aktier:		
Christie's International	5.948.000[3]	206
Totalt köp och byte börsnoterade aktier		3.988
Totalt köp och nyteckningar onoterade aktier:		9
Totalt köp, nyteckningar och byte		**3.997**

Försäljningar	Antal[1]	Mkr
Börsnoterade aktier:		
Incentive A (byte mot ASEA B)	1.606.000	509
Åkermans B	291.000	43
Övriga		8
		560
Onoterade aktier:		
Bohusbanken	102.000	59
Övriga		15
		74
Totalt försäljningar		**634**
Splits		
Ericsson A	1.576.000	
Ane Gyllenberg	13.000	

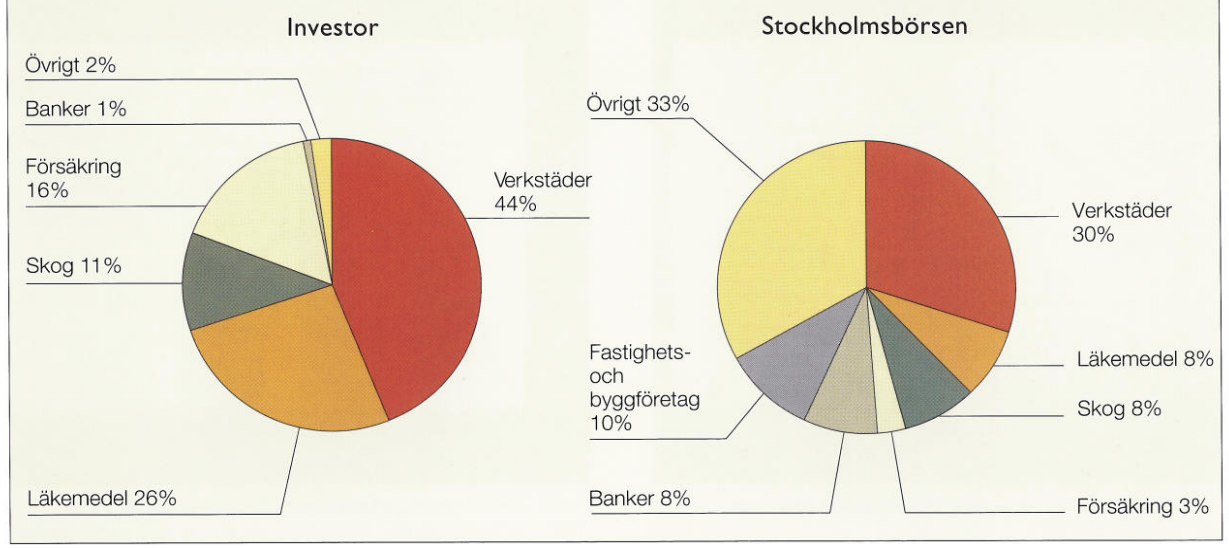
1) Antal aktier har utjämnats till hela tusental.
2) Varav 3.806.200 från Patricia och 3.911.400 från Marieberg..
3) Från Patricia

Branschfördelning

Investors börsportfölj är koncentrerad till ett begränsat antal betydelsefulla företag i svenskt näringsliv.
Diagrammen nedan visar den branschvisa fördelningen av Investors börsnoterade aktieportfölj samt motsvarande fördelning för Stockholmsbörsen som helhet.

Av diagrammen framgår att 81% är koncentrerad till verkstads-, läkemedels- och skogsindustri. För Stockholmsbörsen som helhet utgörs samma siffra av 46%.

Under 1990 har Investors koncentration till verkstads-, läkemedels- och skogsindustri minskat något. Vid 1990 års början var andelen 89%. Andelen läkemedel ökade genom ytterligare köp i Astra.

Utdelningen föreslås höjd till 4:30 kr

Under det gångna året utvecklades Investoraktien som Stockholmsbörsen i allmänhet – kursen föll kraftigt! Vid årets början var kursen på A-aktien 186 kr. Fram till den sista augusti sjönk kursen med ca 10% för att under årets fyra sista månader falla till 116 kr.

Substansvärdet

I investmentbolag, som i huvudsak är förvaltande bolag, är det främst substansvärdets utveckling och utdelningskapaciteten som visar hur det gått under verksamhetsåret.

Med substansvärdet avses skillnaden mellan marknadsvärdet av bolagets tillgångar och skulder, d v s det reella värdet av bolaget.

Vid ingången av 1990 var substansvärdet per Investoraktie 233 kr (justerat för 1990 års fondemission, se nedan). Under årets åtta första månader minskade substansvärdet med 10% och uppgick den sista augusti till 209 kr.

Under årets sista månader föll börskurserna kraftigt som en följd av Iraks invasion av Kuwait. Stockholmsbörsen gick ned 34% under perioden augusti-december.

Kursfallet återspeglades i den fortsatta utvecklingen av Investoraktiens substansvärde. Vid årets slut hade det minskat till 139 kr. Detta motsvarar det substansvärde som Investoraktien hade vid årsskiftet 1987/88, och innebar en nedgång under 1990 med 40%.

Utdelningspolitik

Investors stora aktieinnehav innebär att mottagna utdelningar årligen uppgår till ett ansenligt belopp. 1990 var utdelningsintäkterna 439 Mkr, en ökning med 28% jämfört med året dessförinnan (342 Mkr).

Investors målsättning var tidigare att vidareutdela minst 80% av mottagna utdelningar. Den nya skattelagstiftningen motiverar att andelen framdeles ökas ytterligare.

För verksamheten 1990 gäller dock 80-procentsregeln varför styrelsen beslutat föreslå utdelning per Investoraktie på 4:30 kr.

Investors utdelningstillväxt har under de senast tio åren i genomsnitt varit 21%.

Fondemission

Under 1990 genomfördes en fondemission 3:2, vilken innebar att två aktier berättigade till ytterligare tre aktier. Genom fondemissionen ökade antalet aktier till 81 miljoner.

Belåning

Vid 1990 års början uppgick Investors skulder till 2.073 Mkr, vilket motsvarade 12% av börsportföljens marknadsvärde. Under året ökade belåningen, till följd av stora nettoköp av aktier, och var vid årets slut 7.304 Mkr, motsvarande 45% av börsportföljens marknadsvärde. Även Patricias belåning ökade, från 5.974 Mkr till 14.255 Mkr. Patricia Treasury har under året etablerat ett antal låneprogram såväl på den svenska som på de internationella marknaderna. (Se vidare Patricia Treasury sid 27)

Ledande kreditinstitut som Standard & Poor's, Moody's och Nordisk Rating rankade under året Patricia Treasury som ett företag med högsta kreditvärdighet. Under året upptogs också ett amerikanskt och ett europeiskt s k Commercial Paper-program på sammanlagt USD 500 miljoner samt ett s k Variable Rate Note-program på 2 miljarder svenska kronor. I början av 1991 signerades en kreditmöjlighet på USD 1,1 miljarder på den internationella bankmarknaden, en kredit som i första hand kommer att användas för att ersätta kortfristig upplåning.

Börskursen

Börskursen på Investors A- respektive B-aktie var vid årets början 186 kr (justerat för fondemissionen). Fram till sista augusti sjönk kurserna med drygt 10%. Under årets fyra sista månader, då Stockholmsbörsen föll kraftigt, minskade kurserna till 116 respektive 107 kr.

Investmentbolagsrabatten

Skillnaden mellan substansvärdet per aktie och börskursen utgör den s k investmentbolagsrabatten, vilken innebär att marknaden värderar ett investmentbolags aktier lägre än till substansvärdet.

Historiskt har detta bl a sammanhängt med att investmentbolag varit skattskyldiga för realisationsvinster.

Vid ingången av 1990 uppgick Investors investmentbolagsrabatt till 20%. Fram till den sista augusti steg rabatten till 22% för att vid årets slut ha minskat till 17%.

Den nya skattelagstiftningen förväntas för investmentbolag på sikt leda till en minskad investmentbolagsrabatt.

Ny skattelagstiftning

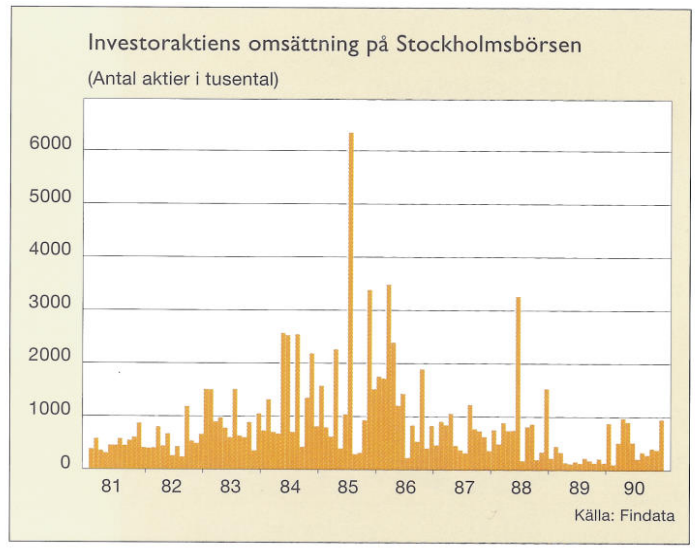
Det var i juni 1990 som riksdagen beslutade om nya skatteregler. De nya reglerna gäller från årsskiftet 1990/91 och innebär i huvudsak följande för investmentbolagen:

– En schablonintäkt motsvarande 2% av portföljvärdet vid räkenskapsårets början tas upp till beskattning.

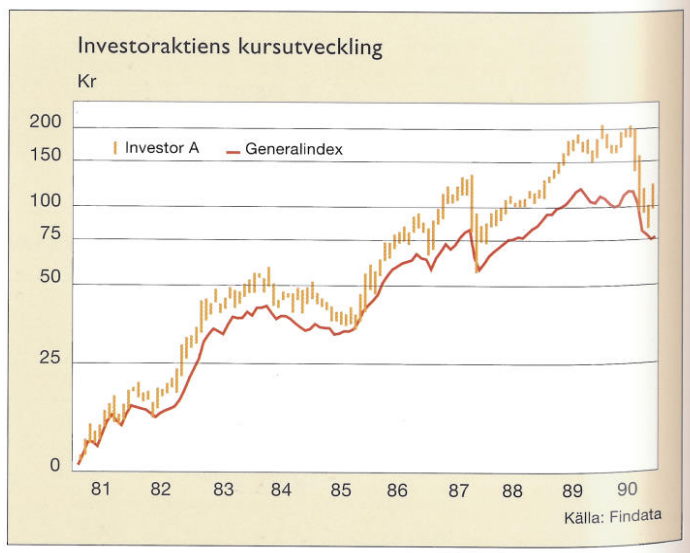
– Ränteintäkter är skattepliktiga och räntekostnader samt förvaltningskostnader är avdragsgilla.

– Utdelningsintäkter är skattepliktiga och lämnad utdelning är avdragsgill.

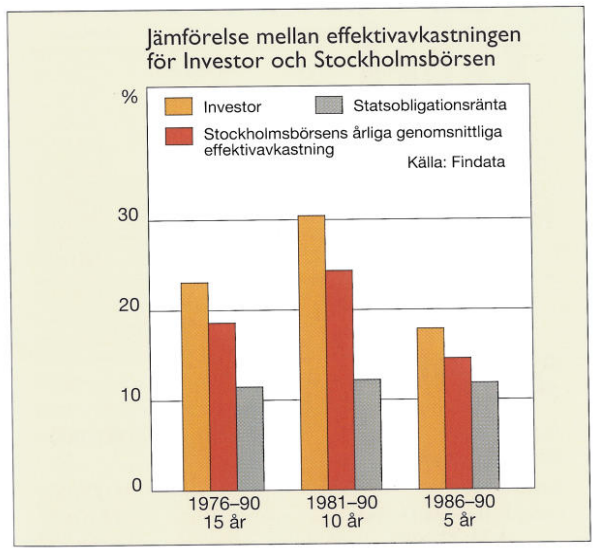
– Realisationsvinster är skattefria och realisationsförluster är ej avdragsgilla.

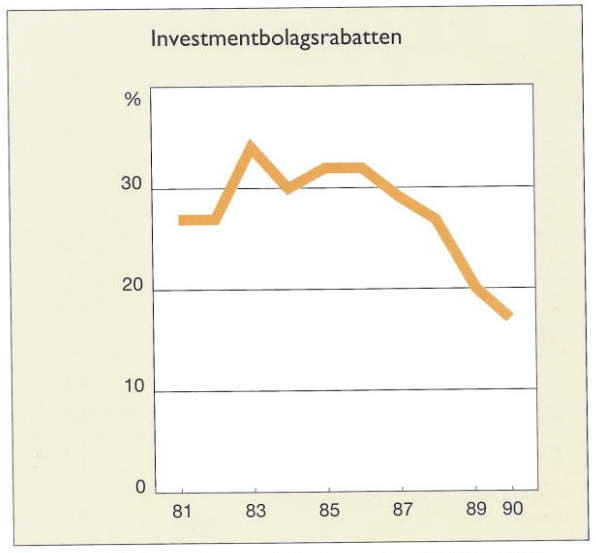
Under 1990 omsattes i genomsnitt ca 53.000 aktier per dag, jämfört med ca 24.000 under 1989.

Trots den kraftiga kursnedgången på Investoraktien under 1990 har kursutvecklingen varit bättre än börsens genomsnitt, sett i ett tioårsperspektiv.

Investors effektivavkastning, summan av kursförändring och utdelning, har under de senaste 15 åren överstigit Stockholmsbörsens.

Investmentbolagsrabatten minskade under 1990 från 20% till 17%.

Beta-tal

Vissa aktier rör sig mer än marknaden i övrigt. De stiger kraftigare vid kursuppgångar och sjunker mera när börsen faller. Denna rörlighet visavi marknaden anges med sk beta-tal.

En aktie som rör sig precis som index har beta-talet 1,0. Om den däremot stiger med tex 20% mer än marknaden är beta-talet 1,2. Om beta-talet är 0,9 betyder det på motsvarande sätt att kursen svänger 10% mindre än index.

Av tabellen framgår att Investors beta-tal under perioden 1989-90 är oförändrat 1,4, vilket kan jämföras med det vägda betatalet för de största innehaven som är 1,1.

Investoraktien har således en större svängning än vad som är motiverat av portföljen. Förklaringen torde vara vår belåning som ger en hävstångseffekt och förstärker upp- och nedgångar.

BETA-värden[1] 1989 och 1990
per 31 december

	1989	1990
Investor	1,4	1,4
Astra	0,9	1,0
ASEA	1,0	1,0
STORA	1,3	1,3
Saab-Scania	1,5	1,4
Alfa-Laval	0,8	1,0
SKF	1,1	1,2
Atlas Copco	0,9	1,0
Ericsson	1,1	1,3
Electrolux	1,1	1,3
Vägt genomsnitt för de största innehaven:	1,1	1,1

1) Affärsvärldens generalindex 48-månadersförändring

Investors aktieägare

Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse var vid årsskiftet den största aktieägaren i Investor, med 22,2 % av aktiekapitalet och 25 % av rösterna.

På andra och tredje plats återfanns Nordbankens värdepappersfonder och SPP och AMF. De tio största aktieägarna ägde vid årsskiftet ca 58% av aktiekapitalet och ca 60% av rösterna.

Det totala antalet aktieägare uppgick vid samma tidpunkt till 15.728. En klar majoritet av dessa, ca 58%, ägde upp till 500 aktier vardera.

Investors tio största aktieägare
1990-12-31

	% av aktiekapitalet	% av rösterna
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	22,2	25,0
Nordbankens värdepappersfonder	10,4	10,5
SPP och AMF	7,2	6,7
Stockholms Enskilda Banks Pensionsstiftelse i SEB*	4,4	4,9
S-E-Bankens värdepappersfonder*	4,0	4,4
Trygg-Hansagruppen	4,8	3,6
Skandia-gruppen	2,3	1,6
Kammarkollegiet Fondbyrån	1,2	1,2
Gota värdepappersfonder*	1,0	1,1
Handelsbankens värdepappersfonder*	0,8	0,9

* Förvaltarregistrerat innehav per 1990-08-24

Aktieägarstatistik
enligt VPC 1990-12-31*

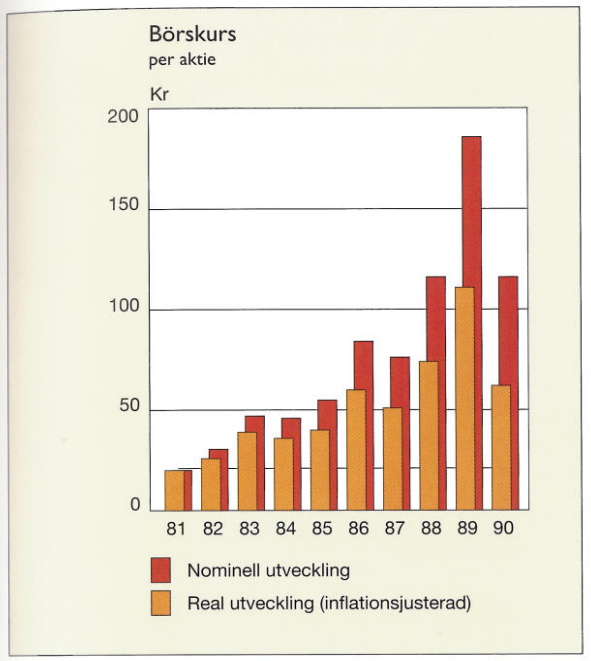
Storleksklass	Antal aktieägare	Totalt antal aktier	Totalt antal aktier i % av aktiekapitalet
1– 500	9.045	4.306.881	5,3
501– 5.000	5.840	9.254.279	11,4
5.001 50.000	757	9.706.889	12,0
50.001 100.000	35	3.298.686	4,1
100.001 –1.000.000	40	14.378.801	17,8
1.000.001–2.000.000	7	11.127.788	13,7
2.000.001–	4	28.926.676	35,7
	15.728	81.000.000	100,0

* Förvaltarregistrerade innehav 1990-08-24

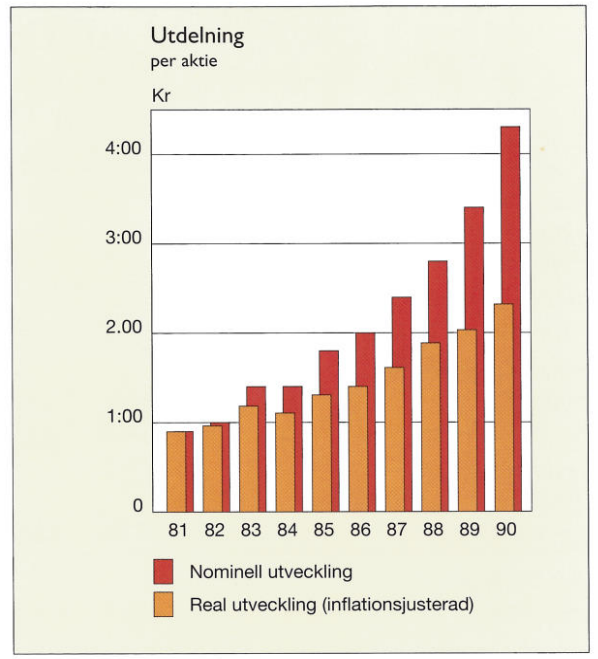
Aktiestatistik
1990-12-31

Aktiekapital	2.025.000.000:–
Nominellt värde	25:–
Antal aktier	81.000.000
varav A bundna (1 röst)	57.510.003
A fria (1 röst)	13.364.997
B fria (1/10 röst)	10.125.000

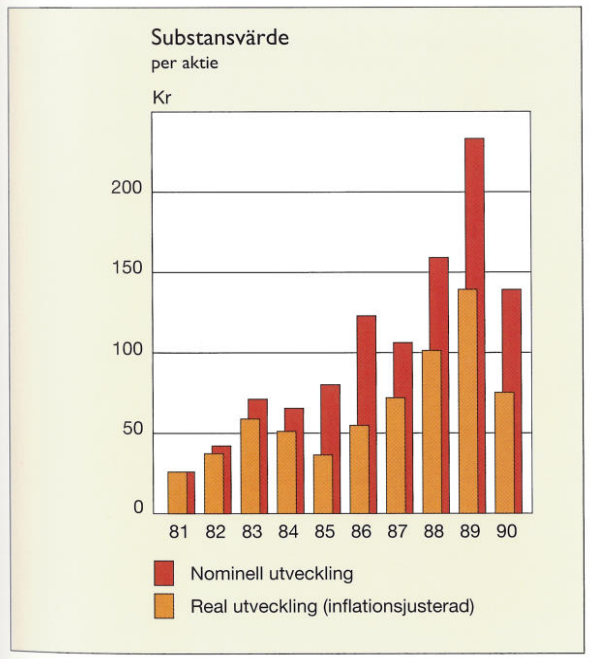
Inflationsrensade nyckeltal

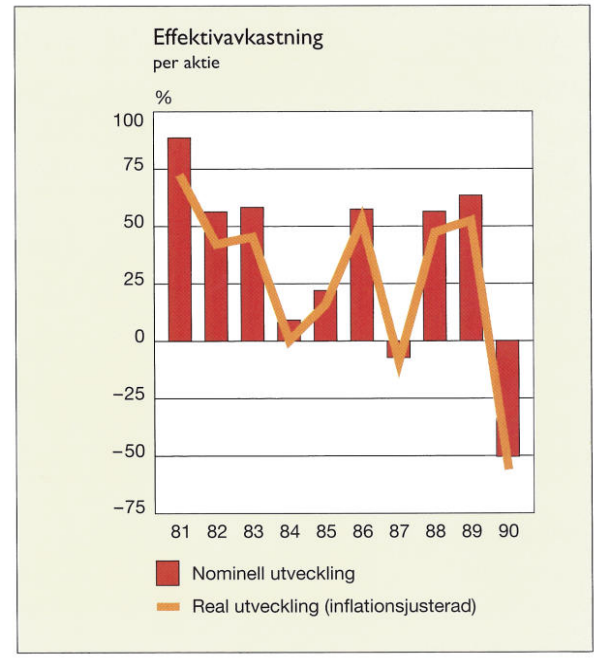
Börskursen har i nominella termer stigit 26% per år under de senaste tio åren. I reala termer har tillväxten i genomsnitt varit 18% per år.

Utdelningen per aktie har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 21% per år i nominella termer. Realt har tillväxten varit 12% per år.

Substansvärdet per aktie har i nominella termer ökat med i genomsnitt 23% per år sedan 1981. I reala termer har tillväxten varit 14% per år.

Investors effektivavkastning, dvs summan av kursförändring och utdelning, har under de senaste tio åren varit i genomsnitt 26% i nominella termer och 17% per år i reala termer.

Tio år i sammandrag

Mkr	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990	Genomsnittlig tillväxt 5/10 år i procent
Mottagna utdelningar											
– dotterbolag	4	1	2	6	6	11	10	10	16	13	17/21
–övriga bolag	76	96	111	122	141	187	233	275	326	426	25/21
Värdet av erhållna inköpsrätter	–	–	23	3	36	–	–	–	–	–	– –
Utdelningsgrundande intäkter	80	97	136	131	183	198	243	285	342	439	19/21
Lämnad utdelning	65	81	113	113	146	162	194	227	275	348[1]	19/21
Lämnad utdelning i procent av utdelningsgrundande intäkter	81%	84%	83%	86%	80%	82%	80%	80%	80%	79%	– –
Marknadsvärde börsaktier	1.848	2.840	4.929	4.009	5.529	9.198	8.702	11.004	17.778	16.206	24/31
Uppskattat marknadsvärde övriga aktier	345	520	755	855	1.275	1.549	1.745	2.474	3.121	2.249	12/22
Bokfört värde	–645	–832	–1.416	–1.705	–2.589	–3.322	–5.086	–4.944	–6.603	–10.464	32/36
Övervärde	1.548	2.528	4.268	3.159	4.215	7.425	5.361	8.534	14.296	7.991	14/24
Eget kapital	655	819	1.478	2.171	2.299	2.517	3.332	4.332	4.576	3.289	7/20
Substansvärde*	**2.203**	**3.347**	**5.746**	**5.330**	**6.514**	**9.942**	**8.693**	**12.866**	**18.872**	**11.280**	**12/23**
Totala skulder	40	47	128	2.164	2.153	1.598	2.614	1.089	2.073	7.304	– –
Balansomslutning	695	866	1.605	4.335	4.452	4.115	5.946	5.420	6.649	10.593	– –
Soliditet**	94%	95%	92%	50%	52%	61%	56%	80%	69%	31%	– –
Försäljning av svenska börsaktier	184	181	887	1.009	362	487	1.420	1.817	394	560	– –
Försäljning i procent av börsportföljens marknadsvärde	10%	6%	18%	25%	7%	5%	16%	17%	3%	3%	(9/11)[2]
Realisationsvinster	213	133	730	705	164	186	863	1.088	270	500	– –
Köp och nyteckningar av svenska börsaktier	267	230	691	543	845	978	2.050	400	1.959	3.782	– –
Kronor per aktie											
Substansvärde*	27	41	71	66	80	123	107	159	233	139	12/23
Börskurs 31 december	20	30	47	46	54	84	76	116	186	116	17/27
Börskurs i procent av substansvärde	74%	73%	66%	70%	68%	68%	71%	73%	80%	83%	– –
Utdelning	0:80	1:00	1:40	1:40	1:80	2:00	2:40	2:80	3:40	4:30[1]	19/21
Direktavkastning	4,0%	3,3%	3,0%	3,0%	3,3%	2,4%	3,2%	2,4%	1,8%	3,7%	– –

1) Föreslagen utdelning

2) Genomsnittlig försäljning i procent av aktieportföljen under 5/10 år.

Pga avrundning kan uppgifterna i denna sammanställning avvika från vad som tidigare redovisats.

* Skillnaden mellan bolagets tillgångar, upptagna till marknadsvärde, och dess skulder.

** Eget kapital i förhållande till balansomslutningen.

Investor Providentia Gruppen

Investor och Providentia utgör idag tillsammans med Wallenbergstiftelserna kärnan i Wallenbergsfären.

- Struktur
- Marknadsvärderade balansräkningar – Pro forma
- Patricia
- Närstående bolag

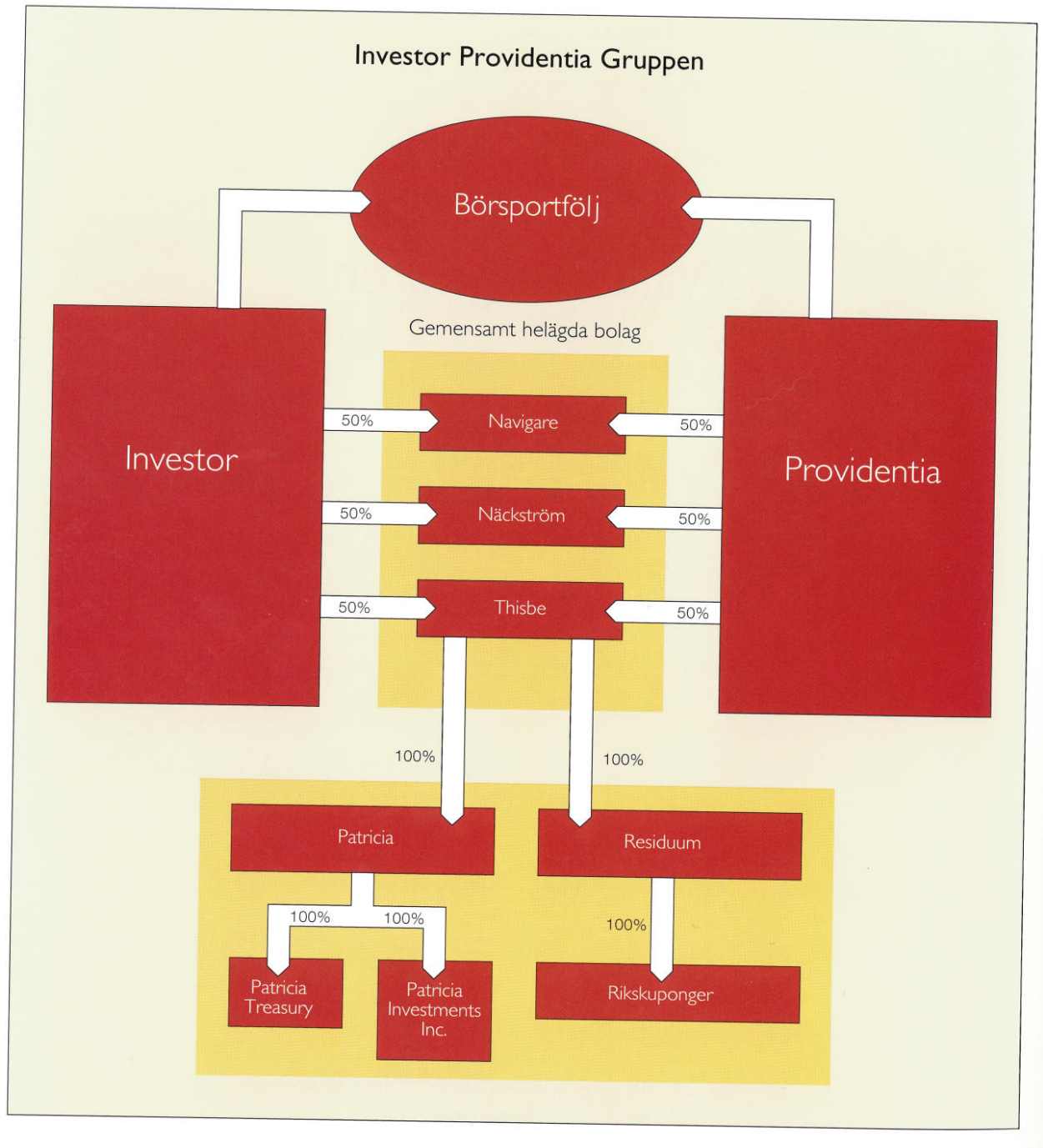
Wallenbergsfären

- Tradition i förnyelse
- Struktur
- De största innehaven

Sidorna 24–38 är gemensamma för Investors och Providentias årsredovisningar.

Investor Providentia Gruppens struktur

Investor Providentia Gruppen består av
Investor- och Providentiakoncernerna och de bolag som Investor och Providentia tillsammans äger till 100%, dvs Thisbekoncernen (inklusive Patriciakoncernen), Navigarekoncernen och AB Näckström.

Marknadsvärderade balansräkningar Pro forma

Pro forma konsolidering av marknadsvärderade balansräkningar för Investor, Providentia, Thisbekoncernen (inklusive Patriciakoncernen), Navigarekoncernen och AB Näckström.

Mdr	1991-02-12	1990-12-31
TILLGÅNGAR		
Omsättningstillgångar		
Likvida placeringar	3,3	2,5
Aktier	6,5	6,4
Kortfristiga fordringar	1,7	0,8
	11,5	9,7
Anläggningstillgångar		
Aktier	35,3	31,7
Långfristiga fordringar	0,2	0,2
Skepp	0,1	0,1
Fastigheter	0,4	0,4
	36,0	32,4
Summa tillgångar	**47,5**	**42,1**
SKULDER OCH EGET KAPITAL		
Kortfristiga skulder		
Kortfristiga låneskulder	19,6	18,5
Övriga kortfristiga skulder	2,5	2,6
	22,1	21,1
Långfristiga skulder		
Obligationslån exklusive eget innehav	0,5	0,5
Andra långfristiga skulder	2,4	2,4
	2,9	2,9
Övervärden vid marknadsvärdering exklusive latent skatt	15,8	12,0
Eget kapital		
Bundet eget kapital	4,6	4,6
Fritt eget kapital	2,1	1,5
	6,7	6,1
Summa skulder och eget kapital	**47,5**	**42,1**
Soliditet		
Justerad för likvida placeringar och kortfristiga fordringar samt Skandia- och Alfa-Laval-affärerna	64%	53%

Omfattande köp framför allt i Saab-Scania

Patricia ägs till lika delar av Investor och Providentia via AB Thisbe. Patriciakoncernen omfattar bl a dotterbolagen Patricia Treasury AB och Patricia Investments Inc. Patricia ingår i Investor Providentia Gruppens pro forma konsolidering av marknadsvärderade balansräkningar som återfinns på sidan 25.

Patricias huvudsakliga uppgift är att bedriva kort och medellång handel i börsnoterade aktier, optioner och räntebärande papper. De större börsnoterade aktieinnehaven framgår av tabellen nedan. Patricia har dessutom onoterade aktieinnehav i bl a Nordisk Television och Råvarumäklarna, vilka beskrivs på sidan 29–30.

Investors och Providentias personal är anställd i Patricia. Drygt 50 personer arbetar i den gemensamma organisationen med analys, corporate finance, portföljförvaltning, värdepappershandel, finansiering, information, ekonomi och administration.

Större aktieaffärer

I Saab-Scania köpte Patrica under året 13 miljoner aktier, motsvarande 19,1% av aktiekapitalet och 22% av rösterna i bolaget. Köpeskillingen uppgick till 4,3 miljarder kronor.

I Incentive köptes från Lundberg-bolagen enligt överenskommelse med ASEA ca 5,5 miljoner aktier, motsvarande 29% av aktiekapitalet och 34,7% av rösterna i bolaget. Dessa aktier byttes därefter mot ca 1,8 miljoner aktier ASEA B fria i samband med ASEAs uppköpserbjudande till aktieägarna i Incentive.

För att underlätta STORAs uppköpserbjudande på Feldmühle-Nobel förvärvade Patricia 24,9% av bolaget, en post som senare överläts till STORA för anskaffningskostnaden plus marknadsmässig ränta.

I Skandia såldes innehavet om ca 7,6 miljoner aktier till Investor och Providentia, vilka senare lämnade en köpoption till S-E-Banken på hela innehaven i Skandia Group.

I början av februari 1991 sålde Patricia till STORA hela sitt innehav i Korsnäs, drygt 7 miljoner A-aktier, motsvarande 15% av rösterna och 13% av aktiekapitalet. Köpeskillingen uppgick till 963 Mkr och realisationsvinsten till 183 Mkr.

Den 25 februari 1991 lade Patricia tillsammans med Investor och Providentia ett bud på samtliga utestående aktier och personalkonvertibler i Saab-Scania. Värdet på budet uppgick till 12,8 miljarder kronor. Budet beskrivs närmare på sidorna 4–7.

Ovanstående aktieaffärer beskrivs närmare i verksamhetsöversikten på sidorna 11–13.

Patricia – större aktieinnehav 1990-12-31

	Marknadsvärde, Mkr 1990-12-31	Börskurs/aktie, kr 1990-12-31	Antal (tusental)	% av aktiekapital	% av röster
Saab-Scania	1.936[1]	149	13.001	19,1	22,0
Korsnäs	633[2]	90	7.007	12,8	15,3
ASEA	611	485	1.260	1,9	0,2
Astra	568	465	1.235[3]	1,4	1,6
STORA	459	253	2.217[3]	3,7	4,5
Atlas Copco	208	160	1.736[3]	4,9	6,4
	4.415				
Övriga svenska värdepapper	908				
Utländska värdepapper	611				
Totalt värdepapper	5.934				

1) Börskurs före uppköpserbjudande 1991-02-25: 220 kr/aktie. Budkurs 1991-02-25: 300 kr/aktie

2) Börskurs vid försäljning 1991-02-07: 120 kr/aktie.

3) Inklusive aktier med utfärdade optioner.

Värdepappersportföljen

Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet på Patricias totala värdepappersportfölj till 5.934 Mkr (6.191). Den svenska börsportföljen hade vid samma tidpunkt ett värde på 5.054 Mkr (5.073). Den utländska aktieportföljen hade vid årsskiftet ett värde på 611 Mkr (664).

Belåning

Skulderna i AB Patricia uppgick vid årsskiftet till 14.255 Mkr (5.974). Ökningen av skuldsättningen var huvudsakligen hänförlig till nettoköp av aktier, framförallt i Saab-Scania.

Omsättning och resultat

Omsättningen i värdepappershandeln uppgick till 6.433 Mkr (3.458). AB Patricias resultat efter upplösning av prisfallsreserv men före extraordinära intäkter och kostnader var –2.844 Mkr (inklusive nedskrivning av värdepapper till börskurser per 31/12 1990 med 3.317 Mkr) (–75). Efter aktieägartillskott och erhållet koncernbidrag var resultatet före skatt –17 Mkr (4).

Patricia Treasury

Patricia Treasury är ett helägt dotterbolag till AB Patricia. Bolagets uppgift är att centralt samordna Investors, Providentias och Patricias finansieringsaktiviteter på penning- och valutamarknaderna. Patricia Treasury arbetar alltså som Investors och Providentias internbank.

Patricia Treasury ska optimera finansieringsvillkoren genom att utnyttja både den svenska och de utländska marknaderna. En viktig uppgift är att hantera ränte- och valutarisker och bolaget använder i detta arbete ett antal olika instrument, såsom terminer, optioner, swaps mm.

Under året erhöll Patricia Treasury en A1-rating från Standard and Poor's, en P1-rating från Moody's and en K1-rating från Nordisk rating för sin kortfristiga upplåning. Detta placerar bolaget i en grupp låntagare med mycket goda lånevillkor på de internationella kapitalmarknaderna.

Patricia Treasury har under 1990 etablerat ett Variable Rate Note-program på 2 miljarder kr på den svenska marknaden. På den internationella marknaden har Patricia Treasury etablerat två Commercial Paper-program på sammanlagt 500 miljoner USD, ett amerikanskt och ett europeiskt.

I januari 1991 ingick Patricia Treasury ett finansieringsavtal med åtta av världens ledande banker: S-E-Banken, Morgan Guaranty Trust Co, Citibank, Crédit Lyonnais, Swiss Bank Corporation, Deutsche Bank, National Westminster Bank och Manufacturers Hanover Trust Co. Låneavtalet är på 1,1 miljarder USD och löper på tre år. Det består dels av ett term loan, dvs ett låneavtal som är fullt utnyttjat under lånets löptid, och dels en revolving credit, som ger låntagaren rätt att utnyttja lånets valfria perioder under löptiden. Syftet med finansieringsavtalet är att ersätta kortfristig upplåning.

Patricia Investments Inc.

Patricia Investments Inc. är verksamt i USA och har som affärsidé att investera i börsnoterade företag samt onoterade företag som förväntas börsnoteras. (Se vidare sidan 31.)

Resultat- och balansräkningar

Resultaträkningar Mkr	Moderbolaget 1990	Moderbolaget 1989	Koncernen 1990	Koncernen 1989
Rörelsens intäkter och kostnader				
Försäljning av värdepapper	6.432,7	3.457,8	6.793,2	3.653,8
Kostnader för värdepapper	−6.138,8	−2.678,9	−6.559,9	−2.848,1
Nedskrivning värdepapper	−3.316,6	− 21,3	−3.420,1	− 28,4
Utdelningar	175,2	113,8	188,4	115,0
Räntenetto	− 716,1	− 450,7	− 707,0	− 434,8
Administrationskostnader	− 72,5	− 38,6	− 91,5	− 57,1
Avskrivningar	− 4,3	− 3,1	− 4,3	− 3,1
	−3.640,4	379,0	−3.801,2	397,3
Förändring av avsättning för prisfallsrisk	796,0	− 454,0	796,0	− 454,0
Resultat före extraordinära intäkter och kostnader	−2.844,4	− 75,0	−3.005,2	− 56,7
Extraordinära intäkter och kostnader				
Erhållet aktieägartillskott	+2.860,0	−	+2.860,0	−
Övriga extraordinära kostnader	− 157,4	−	−	− 8,9
Bokslutsdispositioner				
Erhållet koncernbidrag	+ 125,0	+ 79,0	+ 134,5	+ 79,0
Resultat före skatt	− 16,8	4,0	− 10,7	13,4
Skatt	−	− 3,5	+ 14,2	− 6,9
Årets resultat	**− 16,8**	**0,5**	**3,5**	**6,5**

Balansräkningar Mkr	Moderbolaget 90-12-31	Moderbolaget 89-12-31	Koncernen 90-12-31	Koncernen 89-12-31
TILLGÅNGAR				
Omsättningstillgångar				
Kassa och bank	0,3	15,7	1.805,9	276,2
Aktier och andelar	5.933,6	6.004,8	6.339,1	6.608,5
Kortfristiga lånefordringar	4.896,0	200,0	11.424,4	2.896,0
Övriga fordringar	3.127,5	314,7	3.330,9	418,8
	13.957,4	6.535,2	22.900,3	10.199,5
Anläggningstillgångar				
Aktier i dotterbolag	382,9	339,1	−	−
Långfristiga fordringar	109,0	111,9	109,0	111,9
Inventarier	15,7	11,3	15,8	11,3
	507,6	462,3	124,8	123,2
Summa tillgångar	**14.465,0**	**6.997,5**	**23.025,1**	**10.322,7**
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Kortfristiga skulder				
Kortfristiga låneskulder	13.619,5	5.603,1	19.142,4	8.843,0
Övriga kortfristiga skulder	634,8	371,1	1.088,9	434,2
	14.254,3	5.974,2	20.231,3	9.277,2
Långfristiga skulder	0,2	−	2.582,7	13,7
Avsättning för prisfallsrisk	−	796,0	−	796,0
Eget kapital				
Aktiekapital	180,0	180,0	180,0	180,0
Reservfond	46,7	46,7	46,7	48,2
Balanserade vinstmedel	0,6	0,1	−19,1	1,1
Årets resultat	−16,8	0,5	3,5	6,5
	210,5	227,3	211,1	235,8
Summa skulder och eget kapital	**14.465,0**	**6.997,5**	**23.025,1**	**10.322,7**

Närstående bolag

■ Arbitech Fondkommission AB – Derivatan Ltd.

Arbitech Fondkommission är specialiserad på derivativa instrument och rådgivning avseende riskhantering.

Derivatan inledde sin verksamhet i London kring årsskiftet 1989/90 som marketmaker i derivativa instrument vid OM samt därigenom handel i underliggande instrument.

Ordf. Arbitech: Peter Hajas
VD Arbitech: Jan Malmgren
Ordf. Derivatan: Sven Nyman

■ Bohusbanken

Genom förvärvet hösten 1989 av Nordiagruppen med Nordia Fondkommission har Bohusbanken under 1990 kunnat erbjuda förstärkt rådgivning till små och medelstora företag samt privatpersoner som vill arbeta aktivt med sin ekonomi.

Mot slutet av året gick försäkringsbolaget WASA in som huvudägare i Bohusbanken med 44,4% av aktiekapitalet. Investors och Providentias ägarandel minskades samtidigt från 45% till 29,8%. (Ägarandelar efter konvertering).

Bohusbankens tjänster kan nu erbjudas nya kunder genom WASAs försäljningskanaler. Samtidigt ges Bohusbankens kunder också tillgång till WASAs olika försäkringstjänster.

Precis som andra affärsbanker drabbades även Bohusbanken av betydande kreditförluster 1990.

Ordf. Ulf Adelsohn
VD Ulf Fredrikson

■ AB LM Ericsson Finans

Bolagets uppgift är att bedriva finansieringsrörelse i samarbete med de enskilda bolagen i LM Ericssonkoncernen.

Övriga delägare förutom Investor och Providentia är Telefonaktiebolaget LM Ericsson och AB Industrivärden.

Ordf. Per Lundberg
VD Gösta Ståhlberg

■ FR FastighetsRenting AB

Bolaget är marknadsledande inom fastighetsrenting och innehade vid årsskiftet fastigheter till ett värde om 15.000 Mkr.

Ordf. Rutger Barnekow
VD Urban Edenström

■ Bankfirman Ane Gyllenberg Ab

Ane Gyllenberg arbetar med aktiv förmögenhetsförvaltning, värdepappersförmedling och notariatservice. Under året har företaget ökat sitt ägande i Gyllenberg Securities från 20% till 100%.

Ordf Jarl Engberg
VD Kaj-Gustaf Bergh

■ Lancelot Management AB

Bolaget arbetar med portföljförvaltning för ett begränsat antal institutioner och privatpersoner.

Efter årsskiftet har Investor och Providentia minskat sina ägarandelar i Lancelot Management till 10% vardera.

Ordf. Jörgen Bengtsson
VD Sven Nyman

■ AB Navigare

Navigare bedriver rederirörelse. Företaget äger 5% i bulk carriern M/S Western Friend. Det helägda dotterbolaget N.W.L. Ltd. i Hong Kong äger M/S Morland, en bulk carrier med ett marknadsvärde på ca USD 14 miljoner.

Ordf. Peter Wallenberg
VD Lars-Göran Gutberg

■ Nordisk Television AB

Nordisk Television startade under 1990 sina sändningar under kanalnamnet TV4. Bolaget ägs av Investor, Providentia, FB Invest, Stiftelsen Bokförlaget Natur och Kultur samt Försäkringsbolaget SPP.

TV4, som är den första helsvenska reklamkanalen, sänder över den svenska Tele-X-satelliten. Distributionen sker huvudsakligen över kabelnäten och kan också mottagas via parabol. Ca 3 miljoner svenskar har nu möjlighet att se TV4. Investor och Providentias totala

investering i Nordisk Television uppgår sammanlagt till 160 miljoner.

Ordf. Per Lundberg
VD Björn Unger

AB Näckström

Näckström är ett fastighetsbolag vars huvudsakliga innehav är kontorsfastigheterna Arsenalsgatan 8 och Kammakargatan 7 i Stockholm.

Fastigheten på Arsenalsgatan har under året genomgått betydande renoveringsarbeten varför bolaget under 1990 visar ett negativt resultat.

Ordf. Allan Scharp
VD Lars-Göran Gutberg

AB Residuum

Residuum, som är ett dotterbolag till AB Thisbe, äger Rikskuponger AB (100%), Culmen-Gruppen AB (18%) och FR FastighetsRenting AB (36,6%).

Ordf. Claes Dahlbäck
VD Allan Scharp

Rikskuponger AB

1990 fortsatte omsättningen och kupongvolymer att växa. Under året beslöt riksdagen att lunchsubventioner from 1991 ska beskattas, vilket kommer att påverka Rikskupongers försäljning negativt. Inför nyåret 1990/91 togs dock allt fler beslut bland Rikskupongers kundföretag om fortsatta lunchsubventioner varför Rikskupongers verksamhet även framöver bedöms kunna bedrivas med god lönsamhet.

Omsättningen steg under 1990 med 36% till 5.664 Mkr (4.156). Antalet användare under 1990 var 600.000, antalet kundföretag 60.000 och antalet anslutna restauranger över 12.000. Resultatet var fortsatt gott.

Ordf. Allan Scharp
VD Torsten Håkansta

RM Råvarumäklarna AB

Råvarumäklarna förmedlar affärer på världens alla råvarubörser för nordiska företag och privatpersoner. Affärerna utgörs av terminsoch optionskontrakt på olika råvaror: olja; basmetaller som koppar, zink och bly; jordbruksprodukter som vete, majs och sojabönor; ädelmetaller som guld, platina och silver mm.

Avskaffandet av valutaregleringen ledde till att råvarumarknaderna gjordes tillgängliga även för privatpersoner och företag utan underliggande intressen i aktuella råvaror. RM har under 1990 utvecklat ett helt nytt affärsområde: råvarufonder.

Ordf. Dag Bjurström
VD Mikael Stenbom

Stockholm-Saltsjön AB

Koncernens verksamhet omfattar fastighets- och hotellverksamhet samt det med Reso delägda NRT med researrangörer, bussrörelse och flygbolaget Transwede. Exploateringsarbeten pågår i Nacka, Värmdö och i Stockholms kommun. Verksamheten inom NRT har visat negativt resultat bl a beroende på utvecklingen i Mellanöstern och de problem detta medfört för researrangörer och flygbolag. Stockholm-Saltsjön har tillsammans med Reso under året lämnat NRT kapitaltillskott på sammanlagt 190 Mkr.

Ombyggnads- och renoveringsarbeten har genomförts av Grand Hôtel Stockholm och Grand Hôtel Saltsjöbaden.

Ordf. Per Lundberg
VD Bengt Edgren

AB Thisbe

Thisbe är moderbolag i en företagsgrupp som bla består av AB Patricia och AB Residuum.

Ordf. Peder Bonde
VD Allan Scharp

UTLANDSVERKSAMHET

Investors Nineteen Corp.

Företaget som är baserat i Canada hade vid årsskiftet ett marknadsvärde på USD 4,3 miljoner.

VD Robert L. Munroe

Instoria Inc.

Instoria Inc. är baserat i New York. Aktieportföljen med amerikanska värdepapper hade vid årsskiftet ett marknadsvärde på USD 1,4 miljoner.

Ordf. Elbridge T. Gerry, Jr.
VD Robert LeBuhn

Investor-Providentia (Asia) Ltd.

Bolaget, som ägs till lika delar av Investor och Providentia, är inriktat på kortfristig aktiehandel och corporate finance-aktiviteter i Fjärran Östern.

Ordf. Sir YK Kan
VD Bengt Delaryd

Patricia Investments Inc.

Patricia Investments, som är ett dotterbolag till Patricia, verkar i USA med affärsidén att investera i börsnoterade företag och onoterade företag som förväntas utvecklas positivt och senare börsnoteras. Under 1990 förvärvades precisionssmidesföretaget Utica Corp. som bla tillverkar turbinblad för jetmotorer och gasturbiner.

Aktieportföljen hade vid årsskiftet ett marknadsvärde på USD 56,6 miljoner.

Ordf. Claes Dahlbäck
VD Robert LeBuhn

Bolag	Ägar andel, %	Röst- andel, %	Ägare	Aktiekapital Mkr	Antal anställda	Bolagets resultat före bokslutsdisp. och skatt, Mkr
Arbitech Fondkommission AB	19	17	Investor	20,0	16	42,2
	19	17	Providentia			
Derivatan Ltd.	21	21	Investor	5,0	1	
	21	21	Providentia			
Bohusbanken	18	18	Investor	85,3	102	–102,3
	15	15	Providentia			
AB LM Ericsson Finans	3	15	Investor	32,4	5	29,0
	3	15	Providentia			
FR FastighetsRenting AB	37	33	Residuum	134,4	34	127,0
Bankfirman Ane Gyllenberg Ab	20	20	Investor	MFiM 2,9	33	–1,0 MFiM
Instoria AB[1]	100	100	Thisbe	26,0	0	–31,2
Lancelot Management AB	20	20	Duba	1,0	2	1,0
	20	20	Vectura			
AB Navigare	50	50	Investor	8,0	1	9,4
	50	50	Providentia			
Nordisk Television AB	33	43	Patricia	38,9	160	–188,9
AB Näckström	50	50	Investor	50,0	0	–5,8
	50	50	Providentia			
AB Patricia	100	100	Thisbe	180,0	51	–141,8
Patricia Treasury AB	100	100	Patricia	10,0	0	0,0
AB Residuum	100	100	Thisbe	100,0	0	157,2
Rikskuponger AB	100	100	Residuum	0,1	90	–[2]
RM Råvarumäklarna AB	50	50	Patricia	10,0	12	–9,7
Stockholm–Saltsjön AB	50	50	Investor	30,0	26	4,4
	41	41	Providentia			
AB Thisbe	50	50	Investor	300,0	0	–1,5
	50	50	Providentia			
Utlandsverksamhet						
Investors Nineteen Corp.	100	100	Investor	USD 0,8 milj	0	USD 27.000
Instoria Inc.	100	100	Duba	USD 0,1 milj	0	–9,1
Investor-Providentia (Asia) Ltd.	50	50	Instoria Inc	HK $ 10.000	3	–4,2[3]
Patricia Investments Inc.	100	100	Patricia	USD 0,9 milj	0	USD –21,8 milj

1) Verksamheten har avvecklats under året. 2) Verksamheten bedrivs i kommission för AB Residuum 3) Varav 50% konsoliderat i Instoria Inc.

Tradition i förnyelse

Wallenbergsfären har en lång tradition som aktiv ägare och ledare av svenska industriföretag.

Grunden till Wallenbergsfären var Stockholms Enskilda Bank, som startades 1856 av André Oscar Wallenberg, företagare och politiker. Banken stödde aktivt nyskapande företag och entreprenörer – ofta med stort eget risktagande – och påverkade därmed Sveriges utveckling till modernt industriland.

Under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet byggdes nära relationer upp med ett flertal svenska företag inom verkstads- och skogsindustri, gruvor, järnvägar och rederier. Genom bankens internationella verksamhet och utvecklingen av exportindustrin skapades samtidigt ett värdefullt internationellt kontaktnät inom både banking och industriell verksamhet.

För att skydda sina krediter fick banken ibland överta delar av aktiekapitalet i bolag som hade råkat i trångmål och blev på så sätt stor aktieägare i svenska industriföretag.

1916 initierades en ny lag, som förbjöd svenska banker att äga aktier. Bankens aktieinnehav överfördes då till ett nystartat investmentbolag, Investor, i vilket bankens ägare fick teckna aktier. Providentia grundades 1946 som ett systerbolag till Investor.

Investor och Providentia utgör idag, tillsammans med Wallenbergstiftelserna, kärnan i Wallenbergsfären.

Ledamöterna i Investors och Providentias styrelser är alla ordförande, styrelseledamöter eller verkställande direktörer i ledande företag i Sverige. De har omfattande erfarenhet av hur man leder internationella, teknikinriktade industriföretag i en tid av stora förändringar.

Ansvar, risktagande och uthållighet

Den imponerande utvecklingen av svenskt näringsliv under 1900-talet beror på epokgörande uppfinningar, yrkesskickliga arbetsinsatser, finansiellt risktagande och stor uthållighet.

Industriell framgång förutsätter affärsmässig kompetens hos ledningen och vilja till risktagande hos initiativtagare och finansiärer.

Ansvar är en hörnsten i den wallenbergska ägarfilosofin och utövas genom ett aktivt engagemang i bolagens styrelser. Ett tydligt ägaransvar är viktigt för ett effektivt styrelsearbete. Wallenbergsfären undviker därför blandat ägande och koncentrerar hellre aktieinnehaven till färre bolag.

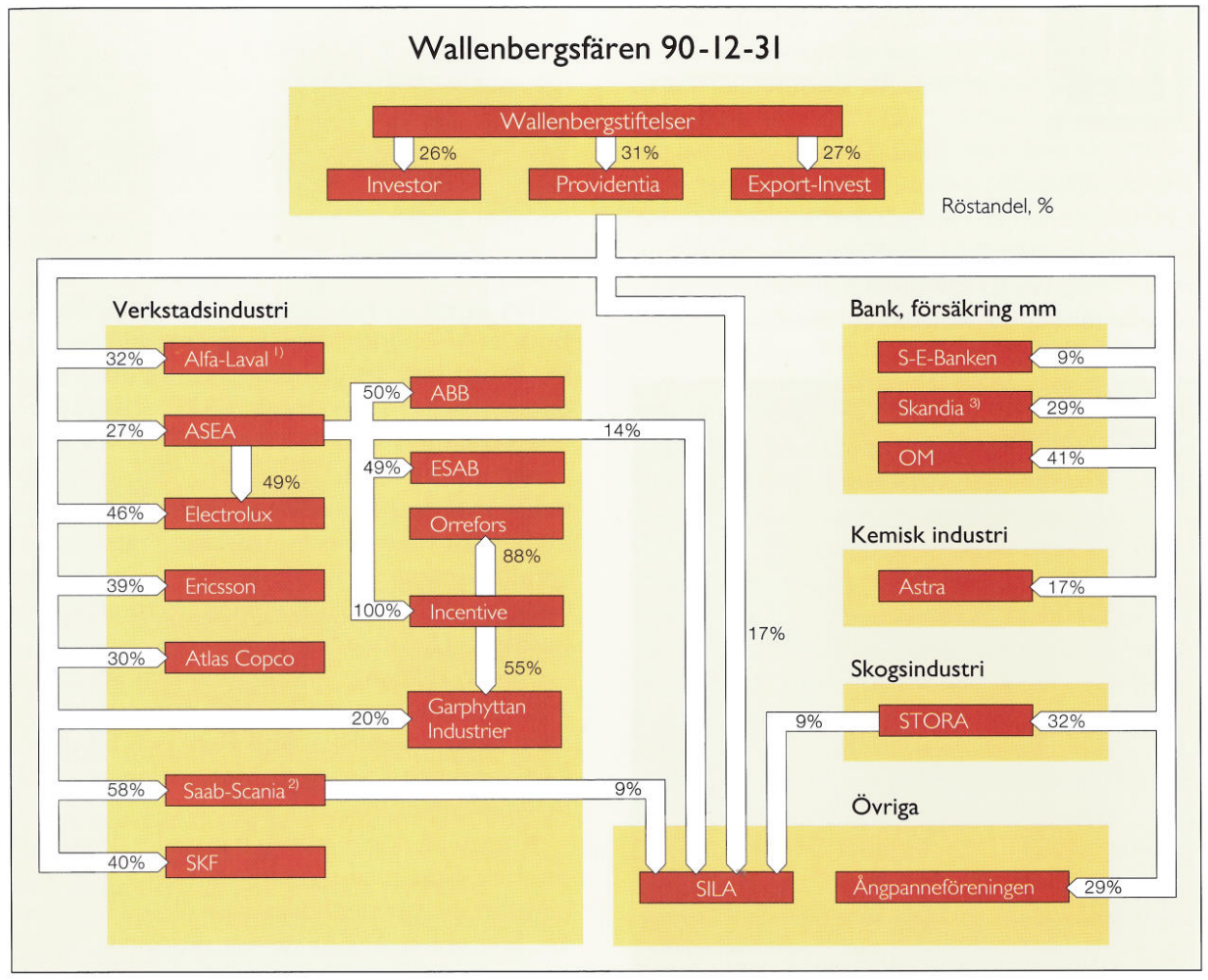
Ansvaret innebär vidare att skapa trygghet för de personer som arbetar i företaget liksom för mindre aktieägare och medintressenter.

Uthållighet illustreras väl av Investors och Providentias aktieportföljer. Många av innehaven har funnits med sedan investmentbolagen bildades.

Långsiktigheten får dock inte bli ett självändamål. Förändringar i teknik eller marknadsförutsättningar leder till nya krav och nya möjligheter.

Förmåga till anpassning och omprövning är en förutsättning för ett framgångsrikt ägande.

Wallenbergsfärens struktur

Wallenbergsfärens aktieinnehav 1984–90

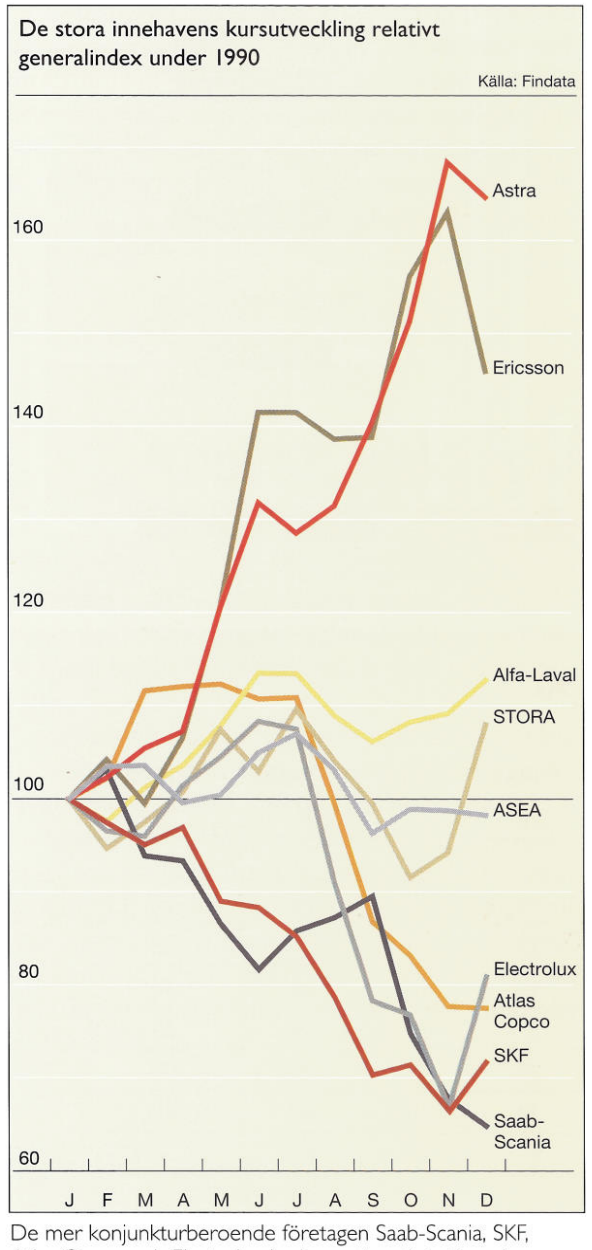
Röstandel %, per 31 december

	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Alfa-Laval[1)]	24	28	28	28	28	31	32
ASEA	11	13	18	22	23	27	27
Astra	14	14	14	14	15	15	16 (17)[4)]
Atlas Copco	16	35	28	33	29	24(30)[4)]	24 (30)[4)]
Electrolux	27	46	46	46	46	46	46
Ericsson	29	29	30	39	39	39	38 (39)[4)]
Saab-Scania[2)]	17	14	15	20	22	28	58
SKF	23	23	23	24	25	40	40
Skandia[3)]	17	15	10	9	9	18	0 (29)[4)]
STORA	25	41	33	29	29	28(32)[4)]	28 (32)[4)]

1) Uppköpserbjudande från Tetra Pak lämnat 1991-01-28.
2) Bud lagt på samtliga aktier 1991-02-25.
3) Optionsavtal med S-E-Banken i oktober 1990.
4) Inklusive aktier för vilka utfärdats optioner.

De största aktieinnehaven

Wallenbergsfärens ledningsfilosofi har bidragit till att skapa en rad internationella storföretag: ASEA, Astra, STORA, Saab-Scania, SKF, Ericsson och Atlas Copco. Sfärens nio största innehav sysselsätter tillsammans ca 620.000 personer. De hade 1990 en fakturering på ca 445 miljarder kr och gjorde en sammanlagd vinst på ca 21 miljarder kr. Många av dessa företag är idag världsledande inom sina respektive verksamhetsområden.

De mer konjunkturberoende företagen Saab-Scania, SKF, Atlas Copco och Electrolux hade en väsentligt sämre kursutveckling än såväl generalindex som tillväxtföretagen Astra och Ericsson.

ASEA

Försäljning 1990: 173.044 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 3.785 Mkr*
Antal anställda: ca 220.000
De fem största aktieägarna: Investor, Providentia, SPP och AMF, 4:e AP-fonden, Skandia. (Röstandel)
Styrelsens ordf: Curt Nicolin
VD: Kjell Högfelt
* Efter beaktande av minoritet

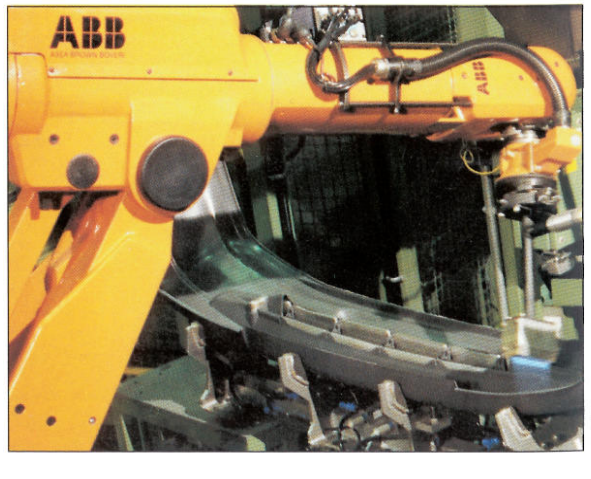
ASEA är ett av två moderbolag i Asea Brown Boveri (ABB). I koncernen ingår också Incentive, Broströms, Hägglund & Söner samt betydande innehav i Electrolux, ESAB och SILA.

ABB har en stark marknadsposition i framtidsbranscher som transport, infrastruktur, miljö och kraftöverföring. Verksamheten är konjunktursäker och mycket geografiskt spridd. Genom förvärvet av Combustion Engineering 1989 har ABB ytterligare förstärkt sin position i USA och Sovjet.

Under 1990 har ASEA förvärvat Incentive. ABB har förvärvat polska ABB Zamech, utestående aktier i engelska ABB Kent och fabriker i CCC-gruppen i Spanien. Vissa delar av Combustion Engineering har avyttrats.

Kursen på ASEA-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 34,2% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är ASEAs största aktieägare. Providentia är näst största ägaren. Vid årsskiftet var marknadsvärdet av Investors innehav 3.330 Mkr (20% av portföljen) och Providentias innehav 2.725 Mkr (24% av portföljen).

Robot från ABB i arbete inom den tyska bilindustrin

Astmamedlet Pulmicort har visat fortsatt framgång under 1990.

Astra

Försäljning 1990: 9.420 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 2.507 Mkr
Antal anställda: 8.846
De fem största aktieägarna: Investor, 4:e AP-fonden, Robur, Providentia, Trygg-Hansa. (Röstandel)
Styrelsens ordf: Sten Gustafsson
VD: Håkan Mogren

Astra är Nordens ledande läkemedelsföretag och ett av de mest forskningsintensiva i världen. Forskning och tillverkning är huvudsakligen förlagd till Sverige medan över 80% av försäljningen sker i utlandet.

Astras forskare har under de senaste åren lanserat flera framgångsrika produkter, bla magsårsmedlet Losec och astmamedlet Pulmicort samt inhalatorn Turbohaler. Samtliga bedöms ha mycket god fortsatt potential.

Under 1990 introducerades Losec på de viktigaste marknaderna i Europa och produkten tog, i de flesta fall, en marknadsandel på mellan 10 och 20%. Lanseringen av blodtrycksmedlet Plendil fortsatte. Området Sjukdomar i andningsvägarna växte snabbt och blev Astras största produktområde.

En ny organisation har införts med fokusering på marknaden snarare än på terapiområde. Marknadsorganisationen är dock fortfarande för svag på vissa områden. Astra har en stark balansräkning med hög soliditet.

Kursen på Astra-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 41,6% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är Astras största aktieägare och Providentia den fjärde största ägaren. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet av Investors innehav till 4.154 Mkr (26% av portföljen) och Providentias innehav till 947 Mkr (8% av portföljen).

STORA

Försäljning 1990: Prel. 62.000 Mkr
Resultat efter finansiella poster: Prel. 2.700–2.800 Mkr
Antal anställda: Ca 68.200
De fem största aktieägarna: Investor, Providentia, SPP och AMF, Patricia, Ratos. (Röstandel)
Styrelsens ordf: Peter Wallenberg
VD: Bo Berggren

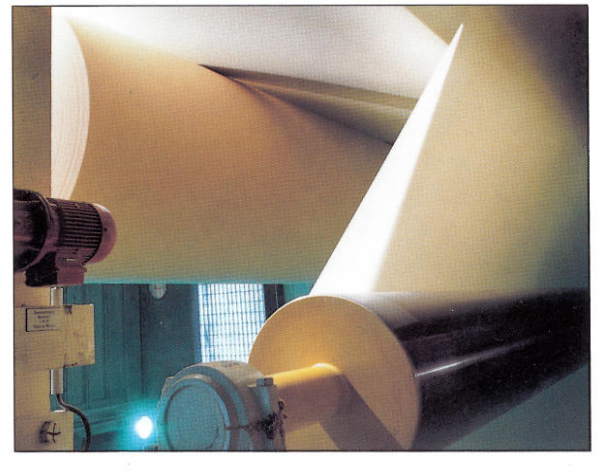
STORA är Europas största skogsindustrikoncern och en av världens största inom massa, tidningspapper, finpapper, förpackningspapper och kartong. STORA har ca 68.200 anställda. Företaget har en god struktur och hög substans men låg synlig soliditet.

STORA är mindre konjunkturkänsligt än flertalet av konkurrenterna på grund av det breda produktsortimentet. Tillväxten är stark i flera viktiga segment, men stora kapacitetstillskott inom de närmaste åren kan innebära svaga prisutvecklingar.

STORA har under åttiotalet byggt upp en skogsindustrikoncern med en internationellt stark position. I linje med detta förvärvade man 1990 västtyska Feldmühle-Nobel, vilket stärker STORAs marknadsposition genom bättre möjligheter till produktavsättning, stabilare grund för volymutvecklingen och minskat beroende av pappersmassa för avsalu. Under året har Stora Kemi och Finess avyttrats.

Kursen på STORA-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 19,5% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är STORAs största aktieägare, medan Providentia är näst största ägaren. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet av Investors innehav till 1.719 Mkr (11% av portföljen) och Providentias innehav till 1.374 Mkr (12% av portföljen).

STORAs förvärv av tyska Feldmühle stärker koncernens marknadsposition.

Ny hyttdesign för Scania Streamline ger lägre bränsleförbrukning och mindre avgasutsläpp.

Saab-Scania

Försäljning 1990: 29.035 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 2.519 Mkr
Antal anställda: 32.536
De fem största aktieägarna: Patricia, Providentia, Investor, Robur, Wallenberg inkl. stiftelser.(Röstandel)
Styrelsens ordf: Anders Scharp
VD: Georg Karnsund
From 6 maj Lars Kylberg

Saab-Scanias verksamhet omfattar tillverkning av lastvagnar i Scania, personbilar i Saab Automobile, som ägs tillsammans med GM, civilt och militärt flyg samt försvarssystem, rymdprodukter och fordonselektronik i Combitech.

Scania har en stark marknadsposition och god lönsamhet men är relativt konjunkturkänsligt. Civilflyget har bra orderingång och kan dra fördel av avregleringen inom EG. JAS-projektet har tagit fram ett effektivt stridsflygplan men är beroende av ett positivt försvarsbeslut. Saab Automobile påverkas av den kraftiga nedgången i personbilsförsäljningen.

Under 1990 har Scania noterat en nedgång i antalet levererade bussar och lastbilar. Civilflyget har haft fortsatta försäljningsframgångar. Inom Saab Automobile genomförs ett paket av åtgärder för att vända den negativa utvecklingen.

Kursen på Saab-Scania-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 21,3% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Patricia är största ägare, Providentia näst största och Investor tredje största ägare. Vid årsskiftet var marknadsvärdet av Patricias innehav 1.936 Mkr, Investors innehav 1.122 Mkr (7% av portföljen) och Providentias innehav 1.295 Mkr (11% av portföljen).

Mer om Saab-Scania på sid 4–7.

SKF

Försäljning 1990: 27.766 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 1.750 Mkr
Antal anställda: 49.305
De fem största aktieägarna: Skanska, Investor, Providentia, 4:e AP-fonden, SPP och AMF (Röstandel)
Styrelsens ordf: Lennart Johansson
VD: Mauritz Sahlin

SKF är världens största kullagertillverkare med en världsmarknadsandel på 20%. Företaget har tillverkning i ett 80-tal länder och försäljning i mer än 130.

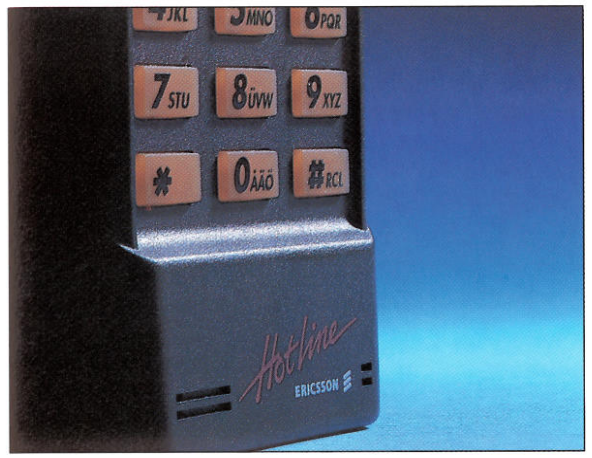
SKF har utvecklat en volymprodukt till en high tech-produkt. En omorganisation har lett till bättre marknadsinriktning, men verksamheten är fortfarande mycket konjunkturkänslig. Mot slutet av 1990 drabbades man hårt av nedgången i bl a bilindustrin.

Under 1990 har SKF förvärvat det amerikanska tätningsföretaget CR, Chicago Rawhide med ca 3.000 anställda och en omsättning på ca 1.700 Mkr. Man har också förvärvat amerikanska Dymac, som tillverkar utrustning för vibrationsmätning och de italienska tätningsföretagen Cofler och Ballina Comas. Bolagen inom SKF Tools har under 1990 sammanförts med det tyska verkstadsföretaget Günther & CO.

Kursen på SKF-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 14,7% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är näst största ägare, medan Providentia är tredje största ägare. Vid årsskiftet var marknadsvärdet av Investors innehav 658 Mkr (4% av portföljen) och Providentias innehav 631 Mkr (6% av portföljen).

SKF är numera världens största tillverkare av verktyg i snabbstål.

Mobiltelefonmarknaden ökar starkt.

Ericsson

Försäljning 1990: 45.700 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 4.850 Mkr
Antal anställda: 70.238
De fem största aktieägarna: Industrivärden, Wallenberg inkl. stiftelser, Handelsbankens Pensionsstiftelse, Providentia, Investor. (Röstandel)
Styrelsens ordf: Björn Svedberg
VD: Lars Ramqvist

Ericsson är idag världens ledande företag inom mobiltelefoni och bland de främsta inom publik telekommunikation. Ingen av konkurrenterna har Ericssons geografiska täckning. Marknaderna förväntas ha god tillväxt, främst inom mobiltelefoni. Under 1990 ökade Ericsson faktureringen inom mobiltelefonsystem med närmare 50%.

Ericsson har produkter med hög teknisk standard. Verksamheten är fokuserad på tele- och radiokommunikation i motsats till flertalet av konkurrenterna. I takt med att telemarknaderna avregleras blir dock konkurrensen allt hårdare från tidigare nationellt verksamma telebolag. Kostnaderna för forskning och utveckling ökar kraftigt.

Under 1990 fick Ericsson viktiga order från USA och Tyskland. Strategiska allianser ingicks med Schrack i Österrike och Racal Telecom i Storbritannien. Samarbetet med General Electric har bl a inneburit att Ericsson är med om att bygga upp ett sammanhängande mobiltelenät i Nordamerika.

Kursen på Ericsson-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 29,8% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är femte största ägare medan Providentia är fjärde största ägare. Vid årsskiftet var marknadsvärdet av Investors innehav 450 Mkr (3% av portföljen) och Providentias innehav 490 Mkr (4% av portföljen).

Atlas Copco

Försäljning 1990: 15.915 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 1.270 Mkr
Antal anställda: 20.528
De fem största aktieägarna: Patricia, Robur, Providentia, Investor, Skandia (Röstandel)
Styrelsens ordf: Peter Wallenberg
VD: Tom Wachtmeister
From 25 april Michael Treschow

Atlas Copco är det ledande företaget i världen inom de flesta av sina verksamhetsområden: kompressorer, gruv- och entreprenadutrustning, industriautomation och industriell produktionsutrustning. Nya teknikområden är gaskompression och maskiner för brytning av lösa bergarter.

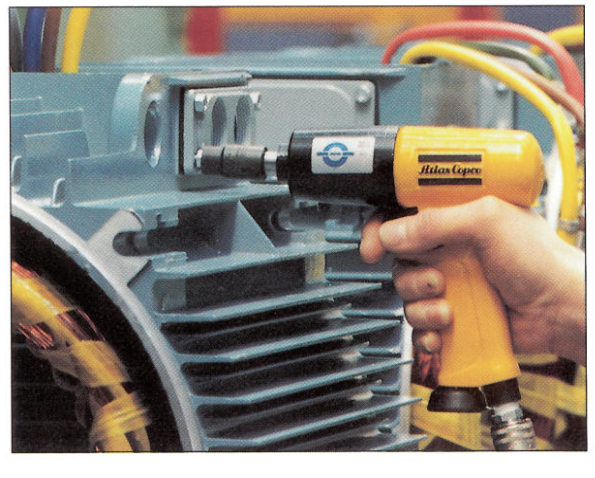
Verksamheten är exponerad mot investeringar i infrastruktur och har stor potential till expansion genom förvärv inom befintliga affärsområden. En rad förvärv har också gjorts under de senaste åren. Ett visst beroende av konjunkturen inom gruv- och anläggningsteknik kvarstår.

Atlas Copco har en stark internationell marknadsföringsorganisation och produkterna är kvalitativt högtstående. Den egna organisationen har trimmats. Positionen inom EG är stark genom etableringen i Belgien och säljbolag i samtliga EG-länder. Resultateffekterna av priskriget på borrstål tar tid att hämta igen.

1990 förvärvades Desoutter Brothers i England. En nyemission till den internationella kapitalmarknaden inbringade ca 1,3 Mdr.

Kursen på Atlas Copco-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 12,8% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är Atlas Copcos fjärde största ägare, medan Providentia är tredje största ägare. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet av Investors innehav till 458 Mkr (3% av portföljen) och Providentias innehav till 475 Mkr (4% av portföljen).

Ergonomiskt riktigt arbetsverktyg från Atlas Copco Tools AB.

Electrolux är bl a världsledare i dammsugare.

■ Electrolux

Försäljning 1990: 82.400 Mkr
Resultat efter finansiella poster: 1.400 Mkr
Antal anställda: ca 150.000
De fem största aktieägarna: ASEA, Investor, Providentia, SPP och AMF, 4:e AP-fonden. (Röstandel)
Styrelsens ordf: Anders Scharp
VD: Leif Johansson

Electrolux är världens största tillverkare av vitvaror. Electrolux är också en av de ledande på världsmarknaden inom områdena dammsugare, absorptionskylskåp, kommersiell köks- och tvättutrustning, motorsågar och bilbälten.

Electrolux har gjort stora investeringar i avancerad produktionsteknologi och har framgångsrikt genomfört många företagsförvärv. Marknadspositionen är stark i Europa och USA, men konkurrensen hårdnar, framför allt i USA. Verksamheten, speciellt vitvarorna och Gränges Aluminium är konjunkturkänslig. Detta innebär en kraftig resultatminskning för 1990, då efterfrågan i USA, Storbritannien och Skandinavien försämrades samtidigt.

Electrolux påbörjade därför ett omfattande strukturprogram som bl a beräknas leda till en personalminskning på ca 15.000 personer under två år. Under året bildade Electrolux tillsammans med AEG ett bolag för tillverkning av elektriska småmotorer och förvärvade Ungerns största tillverkare av kylprodukter, Lehel.

Kursen på Electrolux-aktien har under de senaste tio åren ökat med i genomsnitt 13,9% per år (jämfört med generalindex som ökat 21,6% per år). Investor är näst största ägare, medan Providentia är tredje största ägare. Vid årsskiftet var marknadsvärdet av Investors innehav 264 Mkr (2% av portföljen) och Providentias innehav 51 Mkr (0,4% av portföljen).

■ OM Gruppen

Resultat efter finansiella poster: 134 Mkr
Antal anställda: 179
De fem största aktieägarna: Providentia, Investor, Nobel, Volvo, Olof Stenhammar inkl. bolag. (Röstandel)
Styrelsens ordf: Hans Werthén
VD: Olof Stenhammar

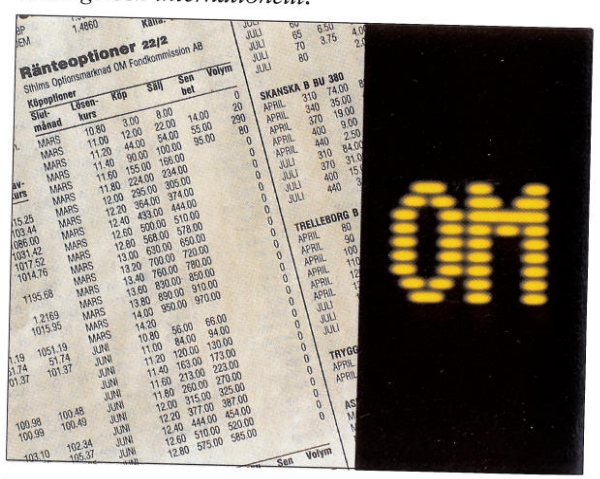
OM Gruppens affärsidé är att etablera, utveckla och driva börser och clearing-organisationer för finansiella produkter som aktie- och ränteoptioner, terminer och andra derivatinstrument. OM Gruppen startades 1985 av Investor, Providentia, Carnegie och Olof Stenhammar och var 1990 en av Europas största optionsbörser med en omsättning på i genomsnitt 34.000 kontrakt per dag.

OM Gruppen har en monopolställning i Sverige som marknadsplats och clearingcentral för derivatinstrument. Organisationen präglas av entreprenöranda med många unga anställda. Verksamheten är relativt känslig för politiska beslut men denna situation bör förbättras under de närmaste åren. Utlandsetableringarna i bl a Frankrike, Norge och Finland har gått långsammare än väntat.

Under 1990 har OM Gruppen slutfört förhandlingarna om leverans av den österrikiska termins- och optionsbörsen ÖTOB. Ett internt, elektroniskt blockorderhanteringssystem har utvecklats och finansbolaget OMFinans har startats.

OM Gruppen är noterad på O-listan. Kursen har sedan noteringsstarten 1987 ökat med 15% per år (jämfört med generalindex som ökat 5% per år). Investor är näst största ägare, medan Providentia är största ägare. Vid årsskiftet var marknadsvärdet av Investors innehav 146 Mkr (1% av portföljen) och Providentias innehav 146 Mkr (1% av portföljen).

OMs företagsidé har visat sig framgångsrik både i Sverige och internationellt.

INVESTOR

Årsredovisning 1990

- Förvaltningsberättelse
- Moderbolagets resultaträkning
- Moderbolagets balansräkning
- Aktieinnehav
- Investorkoncernens resultaträkning
- Investorkoncernens balansräkning
- Finansieringsanalyser
- Bokslutskommentarer
- Revisionsberättelse

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören får härmed lämna redovisning för verksamheten i Investorkoncernen under 1990, AB Investors sjuttiofjärde verksamhetsår. Efterföljande resultat- och balansräkningar, finansieringsanalyser och bokslutskommentarer utgör en integrerad del av årsredovisningen.

Moderbolaget

Förvaltningsverksamheten i moderbolaget uppnådde ett resultat före räntenetto på 413,1 Mkr (332,0). Utdelningsintäkterna ökade med 28% till 439,1 Mkr (341,6). Räntenettot försämrades till –469,3 Mkr (–121,0) på grund av ökad upplåning för nettoköp av aktier. Resultatet efter räntenetto uppgick till –56,2 Mkr (201,0). Finansieringen skedde huvudsakligen genom den likviditetsförvaltning, som bedrivs i det hälftenägda bolaget Patricia Treasury AB.

Till ovanstående resultat skall läggas realisationsvinster på sålda värdepapper på 499,5 Mkr (269,8). Resultatet efter skatt uppgick till 418,3 Mkr (470,8).

Som särskild post redovisas lämnat aktieägartillskott om 1.430,0 Mkr till det med Förvaltnings AB Providentia gemensamägda AB Patricia (via Patricias moderbolag AB Thisbe) för att möjliggöra erforderlig nedskrivning av Patricias värdepappersinnehav, huvudsakligen i Saab-Scania. Det redovisade resultatet uppgick därefter till –1.011,7 Mkr (470,8). (Förvaltnings AB Providentia har lämnat ett motsvarande aktieägartillskott.)

Moderbolagets likviditet

Moderbolagets likvida medel och kortfristiga fordringar uppgick vid årets slut till 120,9 Mkr (5,3). De kortfristiga skulderna uppgick till 6.935,9 Mkr (1.697,2). Bakgrunden till den ökade upplåningen är nettoköp av aktier.

I januari 1991 har Investors och Providentias treasurybolag Patricia Treasury AB ingått ett finansieringsavtal med åtta internationella banker. Låneavtalet är på 1,1 miljarder USD och består dels av ett term loan, dvs ett låneavtal som är fullt utnyttjat under lånets löptid, och dels en revolving credit, som ger låntagaren rätt att utnyttja lånet valfria tidsperioder under lånets löptid.Låneavtalet har tre års löptid. Syftet med denna finansiering är att ersätta existerande kortfristig upplåning.

Moderbolagets aktieportfölj

1990: Värdet av moderbolagets svenska börsportfölj uppgick vid årets slut till 15.900 Mkr (17.397). Börsportföljens värde, justerat för nettoförändringar, minskade under året med 25%. Affärsvärldens generalindex minskade med 31%.

Totalt köptes aktier för 3.997 Mkr (1.977), varav börsnoterade svenska aktier för 3.782 Mkr (1.959) och börsnoterade utländska aktier för 206 Mkr (–). Försäljningarna uppgick till 634 Mkr (587), varav börsnoterade svenska aktier svarade för 560 Mkr (394). Aktier nettoköptes således under året för 3.363 Mkr (1.390).

I Skandia Group köptes under året drygt 8 miljoner aktier, varav 3,8 miljoner från Patricia och 3,9 miljoner från Tidnings AB Marieberg. En köpoption utfärdades till S-E-Banken att förvärva Investors samtliga aktier i Skandia Group till en kurs av 223,80 kr per aktie. Denna option kunde tidigast utnyttjas den 16 januari 1991, vilket vid den tidpunkten skulle innebära en köpeskilling om 2.545 Mkr och en realisationsvinst om 602 Mkr. Vid lösen efter detta datum sker uppräkning enligt viss formel. Om S-E-Banken ej utnyttjar sin köpoption finns rätt att till S-E-Banken eller den banken anvisar försälja hela innehavet till samma villkor senast den 14 mars 1992.

I Saab-Scania köptes under året knappt 2,8 miljoner aktier. Tillsammans med Providentia och Patricia ägde Investor vid årets slut 43% av aktiekapitalet och 49,5% av rösterna i Saab-Scania.

Investor accepterade ASEAs erbjudande till aktieägarna i Incentive, vilket innebar att bolaget för sina drygt 1,6 miljoner aktier i Incentive erhöll 535.000 B fria aktier i ASEA samt 62 Mkr kontant. Realisationsvinsten uppgick till 438 Mkr.

Investor accepterade VME Groups uppköpserbjudande till aktieägarna i Åkermans. Köpeskillingen uppgick till 43 Mkr.

Investor, Providentia, Indevo och SPP sålde sammanlagt 49,9% av aktiekapitalet i Bohusbanken till försäkringskoncernen WASA. Investor och Providentia innehar därefter tillsammans 29,8% av aktiekapitalet i Bohusbanken. Investor, Providentia och Axel Johnson riktade även ett gemensamt erbjudande till övriga aktieägare i Bohusbanken att förvärva deras aktier, motsvarande 6,5% av aktiekapitalet före konvertering, för 600 kr per aktie . Vid anmälningstidens utgång den 28 februari 1991 hade aktieägare med ett sammanlagt aktieinnehav om 6,1% accepterat erbjudandet.

Nettoförändringarna i aktieportföljen framgår av tabellen på sid 17.

1991: Efter årsskiftet har Investor förklarat sig beredd att acceptera Tetra Pak Gruppens erbjudande att förvärva bolagets drygt 3,8 miljoner aktier i Alfa-Laval. Budkursen 282 kr per aktie (A bundna) ger en köpeskilling om 1.087 Mkr och en realisationsvinst om 930 Mkr.

Vidare har Investor och Providentia, som tillsammans med Patricia vid årsskiftet ägde 43% av aktiekapitalet och 49,5% av rösterna i Saab-Scania, lagt ett bud på samtliga övriga aktier och personalkonvertibler i bolaget. Värdet på budet för utestående aktier uppgår till 12,8 Mdr. Det totala marknadsvärdet på Saab-Scania till budkurs är 21,6 Mdr.

Investor och Providentia har en lång tradition som ägare av Saab och Scania-Vabis, vilka 1969 gick samman under namnet Saab-Scania. Bakgrunden till budet är en stark tilltro till bolagets långsiktiga utvecklingsmöjligheter.

Förvärvet av Saab-Scania utgör ett led i en omstrukturering av Investor Providentia Gruppen. De idag renodlade investmentbolagen behöver inför 90-talet kompletteras med rörelsedrivande verksamheter. Därmed får Investor Providentia Gruppen bättre möjligheter att under 90-talets EG-anpassning spela en fortsatt aktiv ägarroll i svensk industri.

Investor och Providentia avser att finansiera affären dels genom emission av ett konvertibelt förlagslån med företrädesrätt till teckning för respektive bolags aktieägare, dels genom extern finansiering.

Investorkoncernen

Investorkoncernens resultat efter räntenetto (dvs före realisationsvinster i förvaltningsverksamheten, bokslutsdispostioner och skatt) uppgick till –71,8 Mkr (187,6), varav –70,0 Mkr (184,4) från förvaltningsverksamheten och –1,8 Mkr (3,2) från värdepappershandeln. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt blev 394,2 Mkr (463,8) och årets resultat 399,4 Mkr (488,1). Efter lämnat aktieägartillskott om 1.430,0 Mkr (se moderbolaget) uppgick det redovisade resultatet till –1.030,6 Mkr (488,1).

Styrelse och personal

Uppgift om antal anställda samt kostnader för löner och ersättningar framgår av not 8.

Konvertibelt förlagslån

För delfinansiering av förvärvet av Saab-Scania kommer ett konvertibelt förlagslån, som vid rådande marknadsläge kan beräknas uppgå till nominellt ca 3.600.000.000 kronor, att upptagas med företrädesrätt till teckning för aktieägarna i bolaget.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår därför att bolagsstämman bemyndigar styrelsen att, intill ett maximalt nominellt belopp om 3.900.000.000 kronor, besluta om upptagande av ett sådant lån.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel, nämligen

från 1989	
balanserade vinstmedel	1.870.309.757
årets resultat	–1.011.710.253
Summa kronor	858.599.504
disponeras på så sätt att	
till aktieägarna utdelas kronor 4:30 per aktie eller totalt	348.300.000
till balanserade vinstmedel föres	510.299.504
Summa kronor	858.599.504

Stockholm i februari 1991

Peter Wallenberg
Ordförande

Peder Bonde · Bo Berggren · Sten Gustafsson · Lennart Johansson

Olof Ljunggren · Håkan Mogren · Curt Nicolin · Mauritz Sahlin · Anders Scharp

Claes Dahlbäck
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 7 mars 1991.

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

N.-A. Frisk

Resultaträkning

tkr	1990		1989		1988
Utdelningar på aktier					
Dotterbolag	13.400		16.016		9.805
Övriga bolag	425.692	439.092	325.594	341.610	274.876
Förvaltningskostnader		–26.026		–19.581	–19.060
Resultat före ränteintäkter och räntekostnader		**413.066**		**322.029**	**265.621**
Ränteintäkter och räntekostnader					
Ränteintäkter	7.506		6.628		988
Räntekostnader	–476.816	–469.310	–127.650	–121.022	–135.544
Resultat efter ränteintäkter och räntekostnader		**–56.244**		**201.007**	**131.065**
Realisationsvinster på sålda värdepapper		**499.503**		**269.837**	**1.088.117**
Resultat före extraordinära kostnader		**443.259**		**470.844**	
Extraordinära kostnader					
Emissionskostnader		–24.969[1]		–	–
Resultat före skatt		**418.290**		**470.844**	**1.219.182**
Inkomstskatt		–		–	–
Vinstdelningsskatt		–		–	–24.776
Årets resultat		**418.290**		**470.844**	**1.194.406**
Villkorat aktieägartillskott[2]					
till AB Patricia (via AB Thisbe)		–1.430.000			
Redovisat resultat		**–1.011.710**			

1) Varav stämpelskatt 24.300 tkr.
2) Se förvaltningsberättelsen och not 7.
Bokslutskommentarer sid 49.

Balansräkning

tkr		1990-12-31		1989-12-31	1988-12-31
TILLGÅNGAR					
Omsättningstillgångar					
Fordran på dotterbolag		–		5.000	5.000
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4.501		316	319
Skattefordran		24.875		–	–
Övriga fordringar		91.526		–	413.233
		120.902		5.316	418.552
Anläggningstillgångar					
Aktier i dotterbolag	Not 1	6.000		6.000	6.000
Aktier i övriga bolag	Not 2	10.457.581		6.597.403	4.937.837
Långfristiga fordringar		8.148		40.000	58.000
		10.471.729		6.643.403	5.001.837
Summa tillgångar		**10.592.631**		**6.648.719**	**5.420.389**
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Kortfristiga skulder					
Skatteskuld		–		–	24.876
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		61.811		21.223	41.793
Företagscertifikat		68.804		621.363	628.090
Övriga kortfristiga skulder		6.805.262		1.054.623	3.689
		6.935.877		1.697.209	698.448
Långfristiga skulder					
Obligationslån		1.620.000	1.620.000		1.620.000
Avgår eget innehav		–1.297.629	322.371 –1.289.672	330.328	–1.275.171
Andra långfristiga skulder			45.783	45.525	45.545
			368.154	375.853	390.374
EGET KAPITAL					
Bundet eget kapital					
Aktiekapital (81.000.000 aktier à nom kr 25:–)	Not 3		2.025.000	810.000	810.000
Reservfond	Not 4		405.000	162.000	162.000
Uppskrivningsfond	Not 5		–	14.751	14.751
Fritt eget kapital					
Balanserade vinstmedel	Not 6		1.870.310	3.118.062	2.150.410
Årets resultat		418.290		470.844	1.194.406
Lämnat aktieägartillskott		–1.430.000			
Redovisat resultat			–1.011.710		
			3.288.600	4.575.657	4.331.567
Summa skulder och eget kapital			**10.592.631**	**6.648.719**	**5.420.389**
Ställda panter					
Aktier med ett bokfört värde av			1.943.398	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Not 7		2.758.666	1.458.155	42.920
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser		977	765	1.242	

Bokslutskommentarer sid 49.

Aktieinnehav

	Antal (hela tusental)	Bokfört värde per aktie kr	Bokfört värde totalt tkr	Börsvärde 1990-12-31 per aktie kr	Börsvärde 1990-12-31 totalt tkr	Andel av aktiekapital i %	Andel av rösträtt i %
Börsnoterade svenska aktier							
Verkstadsindustri							
Alfa-Laval A bu	3.853.000	41	156.512	187	720.508	6,5	13,5
ASEA A bu	6.333.000	266	1.684.871	480	3.039.677	10,6	12,5
ASEA A fr	64.000	695	44.671	480	30.840		
ASEA B fr	535.000	835	446.960	485	259.611		
Atlas Copco A fr	2.865.000	132	378.292	160	458.400	8,1	11,6
Electrolux A fr	731.000	159	116.273	250	182.820	1,7	35,3
Electrolux B fr	500.000	157	78.500	162	81.000		
Ericsson A bu	745.000	9	6.403	210	156.352	1,0	10,5
Ericsson A fr	1.225.000	9	10.539	240	294.112		
Garphyttan bu	415.000	18	7.334	135	56.041	13,3	13,3
Garphyttan fr	182.000	18	3.213	135	24.554		
Saab-Scania A bu	6.789.000	241	1.639.119	149	1.011.497	11,1	12,8
Saab-Scania A fr	759.000	263	200.107	146	110.894		
SKF A bu	9.675.000	76	736.263	68	657.902	8,6	19,6
			5.509.057		**7.084.208**		
Skogsindustri							
STORA A bu	6.497.000	167	1.083.209	253	1.643.817	11,4	13,9
STORA A fr	295.000	238	70.116	255	75.072		
			1.153.325		**1.718.889**		
Läkemedelsindustri							
Astra A bundna	8.932.000	93	833.203	465	4.153.586	9,9	11,6
			833.203		**4.153.586**		
Banker							
S-E-Banken A bu	1.900.000	16	31.350	56	106.400	0,7	0,8
			31.350		**106.400**		
Försäkringsbolag							
Skandia Group fr	11.373.000[1]	171	1.943.398	117	1.330.639	14,8	14,8
			1.943.398		**1.330.639**		
Övrigt							
SILA A bu	1.367.000	20	27.076	45	61.535	8,8	8,8
SILA A fr	180.000	22	4.019	40	7.199		
SILA B bu	1.367.000	20	27.076	40	54.698		
SILA B fr	180.000	22	4.019	35	6.299		
OM Gruppen	1.489.000[2]	44	65.020	128	190.603	19,5	19,5
Ångpanneföreningen A bu	260.000	141	36.636	90	23.400	8,1	14,2
Ångpanneföreningen B bu	50.000	135	6.743	90	4.500		
			170.589		**348.234**		
Korrigering för utfärdade optioner:							
1) Optioner har utfärdats för hela innehavet					1.202.579		
2) Optioner har utfärdats för 489.600 aktier					– 44.477		
Totalt börsnoterade svenska aktier			**9.640.922**		**15.900.058**		

	Antal (hela tusental)	Bokfört värde per aktie kr	Bokfört värde totalt tkr	Börsvärde 1990-12-31 per aktie kr	Börsvärde 1990-12-31 totalt tkr	Andel av aktiekapital i %	Andel av rösträtt i %
Börsnoterade utländska aktier							
Christie's International	5.948.000	35	205.786	18	105.400	3,4	3,4
Fiskars OY AB A fr	263.000	266	70.191	140	36.792	8,6	6,3
Fiskars OY AB K fr	211.000	435	91.771	256	54.033		
Matra	464.000	137	63.734	234	108.466	2,0	2,0
Matra teckningsoptioner	66.000	–	–	25	1.680		
Totalt börsnoterade utländska aktier			**431.482**		**306.371**		
Totalt börsnoterade aktier			**10.072.404**		**16.206.429**		
Ej börsnoterade aktier							
Arbitech AB	631.000	10	6.310			25,0	33,4
Arbitech Fondkommission AB A fr	343.000[1]	10	3.436			19,0	17,3
Arbitech Fondkommission AB B fr	37.000	10	370				
Bohusbanken	150.000	137	20.537			17,6	17,6
Derivatan Ltd B	200[2]	5.000	1.040			20,8	20,8
Bankirfirman Ane Gyllenberg Ab	59.000	139	8.204			20,0	20,0
AB LM Ericsson Finans A bu	4.000	388	1.745			2,5	14,9
AB Navigare	40.000	9	353			50,0	50,0
AB Näckström	25.000	1.640	41.000			50,0	50,0
Stockholm-Saltsjön AB	149.000	792	118.001			49,7	49,7
AB Thisbe	1.500.000	123	184.181			50,0	50,0
Totalt ej börsnoterade aktier			**385.177**				
Totalt aktier			**10.457.581**				

1) Optioner har utfärdats för 28.737 aktier.
2) Optioner har utfärdats för 57,5 aktier.

Resultaträkning

tkr		1990		1989	1988*
Förvaltningsverksamhet					
Utdelningar på aktier		425.692		325,835	275.256
Ränteintäkter	8.315		8.573		3.012
Räntekostnader	−476.816	−468.501	−127.650	−119.077	−135.544
Förvaltningskostnader		−27.229		−22.332	−28.034
		−70.038		184.426	114.690
Värdepappershandel					
Rörelsens intäkter	13.453		337.907		204.596
Rörelsens kostnader	−18.536	−5.083	−319.455	18.452	−179.923
Utdelningar på aktier		847		1.594	2.023
Ränteintäkter	3.753		5.267		35.596
Räntekostnader	−728	3.025	−15.862	−10.595	−46.578
Administrationskostnader		− 535		−6.233	−5.986
		− 1.746		3.218	9.728
Resultat efter ränteintäkter och räntekostnader		**− 71.784**		**187.644**	**124.418**
Realisationsvinster på sålda värdepapper (förvaltningsverksamheten)		**490.993**		**276.135**	**1.085.660**
Resultat före extraordinära kostnader		**419.209**		**463.779**	**–**
Extraordinära kostnader					
Emissionskostnader		−24.969 [1]		–	–
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**394.240**		**463.779**	**1.210.078**
Bokslutsdispositioner					
Förändring av varulagerreserv		8.634		39.209	–
Resultat före skatt		**402.874**		**502.988**	**1.210.078**
Inkomstskatt		− 3.434		− 14.925	−6.550
Vinstdelningsskatt		–		–	−24.800
Koncernens årsresultat		**399.440**		**488.063**	**1.178.728**
Villkorat aktieägartillskott [2] till AB Patricia (via AB Thisbe)		−1.430.000			
Koncernens redovisade resultat		**−1.030.560**			

1) Varav stämpelskatt 24.300 tkr

2) Se förvaltningsberättelsen och not 7.

* Med anledning av krav i samband med kommande prospekt över emission av konvertibelt förlagslån har årsredovisningen kompletterats med siffror för 1988.

Bokslutskommentarer sid 49.

Balansräkning

tkr		1990-12-31		1989-12-31	1988-12-31
TILLGÅNGAR					
Omsättningstillgångar					
Kassa och bank		659		–	5.855
Aktier och andelar	Not 2	9.988		28.511	160.113
Obligationer		1.320		5.068	23.026
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		4.538		2.206	37.248
Skattefordran		48.211		21.866	–
Övriga fordringar		104.385		40.916	902.346
		169.101		98.567	1.128.588
Anläggningstillgångar					
Aktier	Not 2	10.474.356		6.613.212	4.976.623
Långfristiga fordringar		8.988		40.840	58.840
Inventarier					10.759
Summa tillgångar		**10.652.445**		**6.752.619**	**6.174.810**
SKULDER OCH EGET KAPITAL					
Kortfristiga skulder					
Skatteskulder		–		–	6.304
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		62.031		25.069	65.350
Företagscertifikat		68.804		621.363	628.090
Övriga kortfristiga skulder		6.806.671		1.065.059	640.038
		6.937.506		1.711.491	1.339.782
Långfristiga skulder					
Obligationslån		1.620.000		1.620.000	1.620.00
Avgår eget innehav		−1.297.629	322.371	−1.289.672	330.328	−1.275.171
Andra långfristiga skulder			45.783		45.640	47.893
			368.154		375.968	392.722
Obeskattade reserver					
Varulagerreserv för värdepapper			2.770		11.404	50.613
			2.770		11.404	50.613
Eget kapital					
Bundet eget kapital					
Aktiekapital	Not 3		2.025.000		810.000	810.000
Bundna reserver	Not 4		421.749		186.972	186.690
Uppskrivningsfond	Not 5		–		14.751	14.751
Fritt eget kapital						
Fria reserver	Not 6		1.927.826		3.153.970	2.201.524
Koncernens årsresultat		399.440			488.063	1.178.728
Lämnat aktieägartillskott		−1.430.000				
Koncernens redovisade resultat			−1.030.560			
			3.344.015		4.653.756	4.391.693
Summa skulder och eget kapital			**10.652.445**		**6.752.619**	**6.174.810**
Ställda panter						
Aktier med ett bokfört värde av			1.943.398		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser	Not 7		2.758.666		1.450.833	53.597
Kapitalvärde av pensionsförpliktelser			1.573		1.356	3.933

Bokslutskommentarer sid. 49

Finansieringsanalyser

Mkr	Moderbolaget 1990	1989	1988	Koncernen 1990	1989	1988
Tillförda medel						
Resultat före skatt	418,3	470,8	1.219,2	402,9	503,0	1.210,1
Avskrivningar som påverkat detta resultat	–	–	–	–	–	2,5
Dispositioner som påverkat detta resultat	–	–	–	–8,6	–39,2	–
Realisationsvinster på sålda värdepapper	– 499,5	– 269,8	–1.088,1	–491,0	– 276,1	–1.085,6
Skatt	–	–	–24,8	–3,4	–14,9	– 31,4
Förändring av spärrmedel i Riksbanken	–	–	–	–	–	0,2
Lämnad utdelning	– 275,3	– 226,8	–194,4	–275,3	– 226,8	–194,3
Lämnat aktieägartillskott	–1.430,0	–	–	– 1.430,0	–	–
Omräkningsdifferenser i utländska dotterbolag (noterna 4 och 6)	–	–	–	–3,9	0,7	3,0
Internt tillförda medel	–1.786,6	– 25,8	–88,1	– 1.809,3	– 53,3	– 95,5
Försäljning av värdepapper (förvaltningsverksamheten)	636,2	587,2	1.867,8	640,2	616,5	1.889,2
Försäljning av inventarier	–	–	–	–	10,8	–
Minskning av långfristiga fordringar	31,9	18,0	717,5	31,8	18,0	725,9
Summa tillförda medel	**–1.118,5**	**579,4**	**2.497,2**	**– 1.137,3**	**592,0**	**2.519,6**
Använda medel						
Köp av värdepapper (förvaltningsverksamheten)	3.996,9	1.976,9	637,1	4.010,4	1.976,9	641,7
Investeringar i inventarier	–	–	–	–	–	4,4
Minskning av långfristiga skulder	7,7	14,5	133,6	7,8	16,8	134,7
Summa använda medel	**4.004,6**	**1.991,4**	**770,7**	**4.018,2**	**1.993,7**	**780,8**
Förändring av rörelsekapital	**– 5.123,1**	**–1.412,0**	**+1.726,5**	**– 5.155,5**	**–1.401,7**	**+1.738,8**
Specifikation av förändring av rörelsekapital						
Ökning (+)/minskning (–) av värdepapper (värdepappershandeln)	–	–	–	– 22,3	–149,6	+ 7,6
Ökning (+)/minskning (–) av kortfristiga fordringar	+115,6	– 413,2	+334,9	+ 92,1	– 874,6	+593,1
Ökning (–)/minskning (+) av kortfristiga skulder	– 5.238,7	– 998,8	+1.391,6	– 5.226,0	– 371,7	+1.144,2
Ökning (+)/minskning (–) av kassa och bank	–	–	–	+ 0,7	– 5,8	– 6,1
Summa förändring	**– 5.123,1**	**–1.412,0**	**+1.726,5**	**– 5.155,5**	**–1.401,7**	**+1.738,8**

Bokslutskommentarer sid 49.

Bokslutskommentarer

Redovisningsprinciper

Investorkoncernens redovisning upprättas enligt förvärvsmetoden. De utländska dotterbolagens årsredovisningar är omräknade efter dagskursmetoden, vilken ger en aktuell bild av gruppens ekonomiska ställning och resultat. Omräkningen av balansräkningen till svenska kronor är gjord efter valutakursen på balansdagen medan resultaträkningen är omräknad efter den genomsnittliga valutakursen under verksamhetsåret. Nettovinsten/förlusten är dock omräknad till balansdagens kurs för att överensstämmelse skall erhållas med balansräkningen. Skillnaden mellan nettovinsten/förlusten beräknad till balansdagens kurs respektive till genomsnittskursen är redovisad för vinsten bland förvaltningskostnader och för förlusten under rubriken kortfristiga skulder.

Samtliga aktier i förvaltningsverksamheten (anläggningstillgångar) är bokförda till ursprunglig anskaffningskostnad. Eget innehav av obligationer är upptaget till pari och den orealiserade vinsten på återköpet är reserverad under rubriken andra långfristiga skulder.

Det rörelsedrivande dotterbolagets värdepapperslager redovisas till det lägsta av lagrets totala anskaffningsvärde eller marknadsvärde medan gjorda avsättningar till varulagerreserv för värdepapper redovisas under obeskattade reserver på skuldsidan. I resultaträkningen redovisas förändring i varulagerreserven under bokslutsdispositioner.

Not 1

Aktier dotterbolag (helägda 100%)

	Antal	Nom värde per aktie kr	Bokfört värde per aktie kr	Bokfört värde totalt tkr
AB Duba	100.000	100	60	6.000
Investors Nineteen Corp Ltd.	1.000	USD 100	0	0
Totalt aktier i dotterbolag				6.000

Not 2

Aktier i övriga bolag (tkr)
Förvaltningsverksamheten (anläggningstillgångar)

Moderbolagets innehav	Bokfört värde
Aktier i övriga bolag:	
enligt specifikation sid 44–45	10.457.581

Dotterbolagens innehav av övriga aktier specificeras inte i den tryckta årsredovisningen.

Not 3

Aktiekapital (tkr)

	Moderbolaget 1990	1989	1988	Koncernen 1990	1989	1988
Ingående balans per 1 januari	810.000	810.000	810.000	810.000	810.000	810.000
Överfört från uppskrivningsfond	14.751	–	–	14.751	–	–
Överfört från fria reserver	1.200.249	–	–	1.200.249	–	–
Utgående balans per 31 december	2.025.000	810.000	810.000	2.025.000	810.000	810.000

Moderbolagets registrerade aktiekapital uppgick den 31/12 1985 till 810.000 tkr fördelat på 32.400.000 aktier. Förändringar som ägt rum fram till dags dato är en fondemission 3:2 under 1990, vilken innebar att det registrerade aktiekapitalet ökade till 2.025.000 tkr fördelat på 81.000.000 aktier.

Not 4

Bundna reserver (tkr)

	Moderbolaget 1990	1989	1988	Koncernen 1990	1989	1988
Ingående balans per 1 januari	162.000	162.000	162.000	186.972	186.690	185.679
Överfört från fria reserver	243.000	–	–	243.000	–	–
Överfört till fria reserver i samband med omstrukturering av utländskt dotterbolag	–	–	–	– 6.986	–	–
Omräkningsdifferenser i utländska dotterbolag	–	–	–	– 1.237	282	1.011
Utgående balans per 31 december	405.000	162.000	162.000	421.749	186.972	186.690

Not 5

Uppskrivningsfond (tkr)

	Moderbolaget			Koncernen		
	1990	1989	1988	1990	1989	1988
Ingående balans per 1 januari	14.751	14.751	14.751	14.751	14.751	14.751
Överfört till aktiekapital	– 14.751	–	–	– 14.751	–	–
Utgående balans per 31 december	–	14.751	14.751	–	14.751	14.751

Not 6

Fria reserver (tkr)

	Moderbolaget			Koncernen		
	1990	1989	1988	1990	1989	1988
Ingående balans per 1 januari	3.588.906	3.344.816	2.344.768	3.642.033	3.380.252	2.393.866
Överfört till aktiekapital	– 1.200.249	–	–	– 1.200.249	–	–
Överfört till bundna reserver	– 243.000	–	–	– 243.000	–	–
Överfört från bundna reserver i samband med omstrukturering av utländskt dotterbolag	–	–	–	6.986	–	–
Lämnad utdelning	– 275.400	– 226.800	– 194.400	– 275.400	– 226.800	– 194.400
Återförd ej uttagen utdelning						
t o m år 1980	53			53		
t o m år 1979		46			46	
t o m år 1978			42			42
Omräkningsdifferenser i utländska dotterbolag	–	–	–	– 2.597	472	2.016
Utgående balans per 31 december	1.870.310	3.118.062	2.150.410	1.927.826	3.153.970	2.201.524

Not 7

Ansvarsförbindelser

I moderbolagets borgensåtaganden ingår borgen intill 50% av belopp, som vid var tidpunkt har uplånats av Patricia Treasury AB från vissa kreditgivare. Per 1990-12-31 uppgick detta åtagande till 2.756.337 tkr (1.453.529) efter avdrag för skuld till Patricia Treasury AB om 2.954.605 tkr (795.348). Vidare ingår garantiförbindelser till VPC med 2.329 tkr (f.å. borgensåtagande för dotterbolag 4.258).

Härutöver har AB Investor utfäst sig att för tiden t o m den 15 januari 1994 tillföra AB Patricia 50% av de medel som kan komma att erfordras för att AB Patricia skall kunna dels fullgöra sina förpliktelser efter hand som de förfaller till betalning, dels redovisa ett eget kapital som inte understiger det registrerade aktiekapitalet. Per 1990-12-31 uppgick garantin, baserad på aktuella börskurser, till 0 tkr (0).

Not 8

Moderbolaget har under året som enda anställd haft verkställande direktören. Mot ersättning har uppdragits åt AB Patricia, ett tillsammans med Förvaltnings AB Providentia gemensamägt bolag, att utföra erforderliga administrativa tjänster. Investors dotterbolag i USA har inte haft någon anställd. Mot ersättning har uppdragits åt Providentias dotterbolag i USA, Providentia Ltd., att utföra administrativa tjänster.

Kostnader för löner och ersättningar (tkr)

	Moderbolaget			Koncernen		
	1990	1989	1988	1990	1989	1988
Sverige						
Styrelse och verkställande direktör	5.873	4.824	3.843	5.873	6.565	5.916
(varav tantiem)	(3.483)	(2.754)	(2.268)	(3.483)	(2.754)	(2.268)
Övriga anställda	–	–	–	–	–	7.676
Summa Sverige	5.873	4.824	3.843	5.873	6.565	13.592
USA						
Styrelse (och verkställande direktör 1988)				118	122	3.814
(varav tantiem)						(1.845)
Övriga anställda				–	–	2.412
Totalt	5.873	4.824	3.843	5.991	6.687	19.818

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1990. Granskningen har utförts i överensstämmelse med god revisionssed. Räkenskaperna har granskats av Bohlins Revisionsbyrå AB.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras i enlighet med förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1990.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker

att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 7 mars 1991

Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

N.-A. Frisk

Styrelse och revisorer

STYRELSE

ORDINARIE LEDAMÖTER

Peter Wallenberg
Ordförande.

Invald 1969, född 1926.

Förste vice ordförande i Skandinaviska Enskilda Banken.
Ordförande i Atlas Copco, Providentia, STORA, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.
Vice ordförande i ASEA, Electrolux, Ericsson, SKF.
Övriga styrelseuppdrag i bla ABB Asea Brown Boveri Ltd., Nobelstiftelsen, SAS, SILA.
President i International Chamber of Commerce (ICC, Paris).

Innehar 250.000 aktier i Investor.

Peder Bonde
Vice ordförande.

Invald 1983, född 1923.

Ordförande i Alfa-Laval, Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond.
Vice ordförande i Astra, Providentia, STORA, Skandia Group, Stockholm-Saltsjön.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Saab-Scania, ABA, SILA. Hon. Generalkonsul för Nya Zeeland.

Innehar 3.750 aktier i Investor.

Bo Berggren

Invald 1987, född 1936.

VD och koncernchef i STORA.
Styrelseuppdrag i bl a Garphyttan Industrier, Industriförbundet, Ovako SAF, SILA, Skandinaviska Enskilda Banken, Skogsindustrierna.

Sten Gustafsson

Invald 1983, född 1923.

Ordförande i Astra, Du Pont Scandinavia.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Providentia, SILA, Skandia Group, Skandinaviska Enskilda Banken, Vin&Sprit.

Innehar 5.000 aktier i Investor.

Lennart Johansson

Invald 1985, född 1921.

Ordförande i SKF.
Vice ordförande i ESAB, Skandinaviska Enskilda Banken, Volvo.
Övriga styrelseuppdrag i bl a ASEA, Atlas Copco, Industriförbundet, Skanska, STORA.

Olof Ljunggren

Invald 1989, född 1933.

Ordförande i Handelsbolaget Svenska Dagbladet, Liber.
Vice ordförande i SPP.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Alfa-Laval, Försäkringsbolaget Pensionsgaranti (FPG), Providentia.

Håkan Mogren

Invald 1990, född 1944.

VD och koncernchef i Astra.
Styrelseordförande i Marabou.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Alfa-Laval, Industriförbundet, Orrefors, Skandinaviska Enskilda Banken.

Curt Nicolin

Invald 1976, född 1921.

Ordförande i ASEA, ABB Asea Brown Boveri Ltd., SAS, SILA, ESAB, Fläkt, Incentive, Svenska Nationalkommittén av ICC.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Skandinaviska Enskilda Banken, Providentia, STORA, Linjeflyg, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.

Mauritz Sahlin

Invald 1990, född 1935.

VD och koncernchef i SKF.
Ordförande i Lidköping Machine Tools, Ovako.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Export-Invest, Saab-Scania, Saab Automobile, Industriförbundet.

Anders Scharp

Invald 1988, född 1934.

VD och koncernchef i Electrolux.
Ordförande i Saab-Scania.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Email Ltd., (Australien), SAF, Verkstadsföreningen.

SUPPLEANTER

Claes Dahlbäck
Verkställande direktör.

Invald 1983, född 1947.

Styrelseuppdrag i bl a ASEA, Astra, Electrolux, SKF, OM-Gruppen, STORA, Papyrus, Feldmühle AG, Pro Patria, SNS.

Innehar 62.500 aktier i Investor.

Jacob Wallenberg

Invald 1986, född 1956.

Styrelseuppdrag i bl a Atlas Copco, Providentia, Stockholm-Saltsjön, STORA, Stora Finans, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Wharton European Advisory Board.

Innehar 10.000 aktier i Investor.

Marcus Wallenberg

Invald 1990, född 1956.

Styrelseuppdrag i bl a Astra, Providentia, Saab-Scania, SKF, Stockholm-Saltsjön.

Innehar 112.499 aktier i Investor.

REVISORER

ORDINARIE

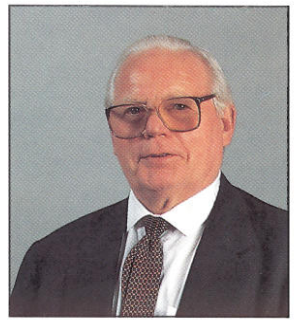
Caj Nackstad
Auktoriserad revisor

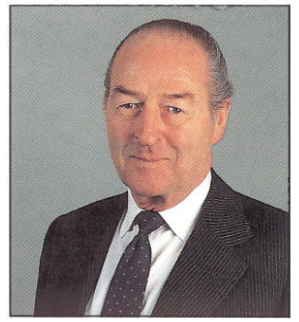
N.-A. Frisk

SUPPLEANTER

Karl-Gustav Giertz
Auktoriserad revisor

Krister Hertzen

Peter Wallenberg

Peder Bonde

Bo Berggren

Sten Gustafsson

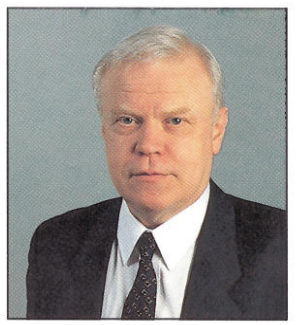

Lennart Johansson

Olof Ljunggren

Håkan Mogren

Curt Nicolin

Mauritz Sahlin

Anders Scharp

Claes Dahlbäck

Jacob Wallenberg

Marcus Wallenberg